DARBININKAS

Vol. LXV, Nr. 49 Gruodžio - December 5, 1980 Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207 | 25 centai

Savaitės įvykiai

Įvykiai Lenkijoj tarp nepriklausomos darbininkų unijos ir vyriausybės buvo vėl smarkiai įsitempę, ir vakarai būkštavo dėl galimo Sov. S-gos karinio įsikišimo į Lenkijos reikalus. Saugumo organai Varšuvoj buvo areštavę du darbininkus už tai, kad jie esą pavogę ir platinę slaptus Lenkijos vyriausybės dokumentus kaip kovoti su darbininkų reikalavimais. Darbininkai pareikalavo juos paleisti ir dėlto nutraukė 2 val. darbą Varšuvoj ir Gdanske, o nepaleidus grasino paskelbti streiką visose didesnėse įmonėse. Paskutiniu metu vyriausybė nusileido, ir sulaikyti darbininkai buvo paleisti iš arešto. Krizės tuo tarpu išvengta.

Madrido konferencijoj JAV delegacijos nariai atkakliai kaltina Sov. S-gą už invaziją į Afganistaną. Delegacijos pirmininkas Griffin B. Bell šią invaziją palygino su Hitlerio žygiais prieš antrą pasaulinį karą ir pastebėjo, kad nei sovietų konstitucija, nei Helsinkio baigiamasis aktas negali būti suderinti su sovietų invazija į Afganistaną ir Čekoslovakiją.

Jordano sostinėj vykusi Arabų lygos valstybių konferencija pasibaigė paraginusi Iraką ir [illegible] baigti karą. Ją boikotavo Sirija ir Palestinos išlaisvinimo organizacija ir nedalyvavo Pietų Jemenas, Libija, Libanas ir Alžiras.

J.T. visuotinis susirinkimas antru kartu labai didele balsų dauguma pasmerkė Sov. S-gą už jos invaziją į Afganistaną. Prieš balsavimą Sov. S-ga paskleidė nevieša pareiškimą, kad balsavimas už šią rezoliuciją bus laikomas nedraugišku veiksmu.

Kinijos sostinėj prasidėjo senai ruošiama "4 gaujos" narių ir 6 kitų buv. aukštų pareigūnų byla, į kurią vakarų korespondentai neįleidžiami. Pagrindiniai kaltinimai yra, kad jie kultūrinės revoliucijos metu nužudę keliasdešimt tūkstančių žmonių, persekioję partijos pareigūnus ir ruošę sąmokslą Mao Zedong nuversti.

Lenkijos ministerio pirmininko pavaduotoju pirmą kartą buvo paskirtas valdančiai partijai nepriklausąs parlamento katalikų grupės atstovas Jerzy Ozdowski. Be to, ten vyksta ne tik vyriausybės narių, bet ir partijos pareigūnų pakeitimai. Buvo pakeisti Varšuvos, Poznanės, Katowicų, Szczecino, Lodzės, Torunės, Bydgoszcz ir Bialystoko partijos sekretoriai.

Izraelio buv. gynybos min. Ezer Weizman buvo išmestas iš vyriausybės koalicinės Herat partijos už tai, kad jis balsavo už nepasitikėjimo pareiškimą vyriausybei.

Sovietų spauda labai aštriai kaltina Lenkijos darbininkų nepriklausomą uniją ir vakarus, kad jie pila milijonus dolerių Lenkijos opozicijai remti.

JAV delegacija Madrido konferencijoj įteikė sovietų delegacijai eilę skundų dėl emigracijos varžymo. Šalia kitų čia buvo išvardinti ir tie estai, latviai ir lietuviai, kurių šeimom neleidžiama susijungti. Sovietai atsakė, kad jų dauguma turi kriminalinę praeitį.

Afrikos Aukštutinės Voltos prezidentas Sangoule Lamizana buvo nuverstas sostinės kariuomenės įgulos vado pulk. Saye Zerbo, kuris uždraudė politinę veiklą ir areštavo buv. vyriausybės v. dus.

AKTYVIŲ KUNIGŲ NIEKINIMAS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 44

Lietuvos Katalikų Bažnyčios gyvenime per pastarąjį dešimtmetį yra įvykę esminių pasikeitimų. Jeigu Stalino ir Chruščiovo represijų įtakoje anksčiau pas daugelį kunigų vyravo pasyvumo ir bejėgiškumo nuotaikos (būdavo sakoma: "Su galva sienos nepramuši"), tai paskutiniu metu jos nyksta. Kunigų persiorientavimui gerąja kryptimi didelės įtakos turėjo rusų disidentai, parodę daug aukos ir ryžto kovoje prieš melą ir prievartą, už pagrindines žmogaus teises, ir Lenkijos dvasininkai su kardinolu Višinskiu priešakyje, labai energingai kovojantys už pilną religinę laisvę savo šalyje.

Lietuvos kunigai ir tikintieji jau seniai suprato tiesą, kurią gražiai išreiškė popiežius Jonas Paulius II, sakydamas, kad religinės laisvės tikintieji tiek turėsią, kiek jos išsikovosią. Iš tikrųjų dešimties metų kova neliko be rezultatų: Kunigų seminarijos limitas buvo padidintas keturis kartus (nuo 5 iki 20 kandidatų per metus), šiais metais katalikai po 40-ties sovietinės valdžios metų sulaukė pirmosios katekizmo laidos; nepaisant valdžios draudimo, beveik visose parapijose viešai katekizuojami vaikai, mokiniai dalyvauja procesijose, patarnauja Mišioms ir t.t.

Lietuvoje kiekvienam aišku, kad sovietinė valdžia bent laikinai kai kur atsitraukė ne dėl kunigų-valdžios kolaborantų "diplomatinių žygių", bet dėl to, kad tikinčioji liaudis ir kunigai nuolatos reikalauja savo teisių, o ne vienas sudėjo net laisvės auką, pvz., kun. A. Šeškevičius (už vaikų katekizaciją), Petras Plumpa (ur religinę literatūrą), Nijolė Sadūnaitė (už "LKB Kronikos" dauginimą) ir kiti.

Iš sovietinės valdžios "išsiderėti" pavyksta tik tada, kai ji pradeda tikinčiosios liaudies bijoti, o kai tikintieji pasyvūs ir nesąmoningi — atsiranda palankiausia dirva klestėti valstybinio ateizmo tironijai. Pavyzdžiui, Latvijos bažnyčiose beveik neliko jaunimo, o Rygos Kunigų seminarija jau treti metai gali priimti kandidatus tik su nelatviškomis pavardėmis.

Lietuvos religinis atgimimas sovietinės valdžios viršūnėse jau seniai kelia nerimą. Šiais metais ypatingai intensyviai pradėta niekinti aktyvius kunigus. Religijų reikalų tarybos (RRT) įgaliotinis Petras Anilionis per spaudą, televiziją ir pokalbiuose su kunigais-dekanais daug prakaitavo, įrodinėdamas, kad aktyvūs kunigai esą "ekstremistai", "vienybės ardytojai", "politikieriai", "tarybinės santvarkos šmeižikai" ir verti bausmės.

Kunigas, katekizuojąs vaikus, sovietinės valdžios akyse yra "ekstremistas", prašąs Bažnyčiai laisvės — "politikierius", pakritikuojąs valstybinio ateizmo savivalę — "tarybinės santvarkos šmeižikas", kuriam vieta — už grotų.

Pagal sovietinių propagandistų logiką "geras kunigas" tik tas, kuris, drebėdamas ir eidamas prieš savo sąžinę, laikosi prieš Bažnyčią nukreiptų Religinių susivienijimų nuostatų, gina Berlyne sovietinės taikos modelį, duoda interviu apie tariamą Bažnyčios laisvę Lietuvoje arba bent tiek yra pasyvus, kad visa jo pastoracija suvedama į "mirusiųjų laidojimą". Visi kiti kunigai sovietiniams pareigūnams — neapkenčiami "ekstremistai".

JAV spauda palankiai vertina sen. Charles H. Percy pasikalbėjimą su Sov. S-gos prez. Brežnevu, kuris esąs priešingas santykių su JAV stagnacijai ir nenorįs jų gadinti, tačiau pagal jį santykių pagerinimo negalės būti pasiekta, jei JAV sieks karinės pirmenybės.

R. Vokietija žymiai sumažino traukinių susisiekimą su Lenkija ir įspėjo partijos pareigūnus rodyti absoliučią ištikimybę partijos linijai.

Sirija sutelkė savo kariuomenę prie Jordano pasieny, o Jordanas savo kariuomenei paskelbė budrumo būklę.

1980 metų Lietuvių Fondo valdyba, sukaupusi dviejų milijonų kapitalą. Iš k. sėdi: informacijos vadovas Antanas Juodvalkis, Tarybos pirm. dr. A. Razma, renginių vadovė Marija Remienė, valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas, vicepirm. dr. Mindaugas Vygantas ir sekretorius Kleopas Girvilas. Stovi iš k. adv. Saulius Kuprys, leidinio redaktorius Apolinaras Bagdonas, kontrolierius Petras Želvys, vicepirm. Stasys Barus, ūkio vadovas Pranas Mažrimas, vicepirm. Jonas Kučėnas ir sekretorius - iždininkas Kazys Barzdukas. Nuotr. P. Malėtos

BALTŲ VEIKLA MADRIDO KONFERENCIJĄ ATIDARANT

Prieš prasidedant Madride saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai, Vliko pirm. dr. Kazys Bobelis lankėsi eilėj Europos sostinių ir įteikė vyriausybėm Lietuvos diplomatijos šefo ministerio Stasio Lozoraičio, ir Vliko jungtinį memorandumą. Madrido viešbuty Castellana įsikūrė baltų veiklos centras.

Prieš pat peržvalginės konferencijos atidarymą lapkričio 8 Madridan atvyko Vliko delegacija: pirm. dr. Kazys Bobelis, vicepirm. dr. Kostas Jurgėla, 45 baltų protesto Maskvoj dalyvis Vladas Šakalys ir Aleks. Arturas Mičiudas iš Buenos Aires. Taip pat atvyko Altos ryšininkas Jungtiniame Baltų Komitete dr. Jonas Genys iš Washingtono, Balfo pirm. Marija Rudienė iš Chicagos ir Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovas Jonas Simanavičius.

Konferencijoj dalyvauti spaudos kredencialus gavo Eltos korespondentas dr. K. Jurgėla, Argentinos žinių agentūros koresp. A. Mičiudas ir JAV respublikonų partijos tautybių tarybos koresp. dr. J. Genys. Castellana viešbuty buvo įrengta Pabaltijo valstybių nuolatinė parodėlė. Centre daugiausia darbavosi Laisvų Latvių Pasaulinės Federacijos pirm. dr. Ingvars Špilners iš JAV, informacijos biuro vedėjas Julius Kadelis iš Vokietijos ir Jungtinio Baltų Komiteto Washington reikalų vedėjas Janis Bolšteins. Centras viešbuty buvo visų baltų susitikimo ir pasitarimų vieta.

Numatytą konferencijos atidarymo dieną, lapkričio 11, iš anksto gavus policijos leidimą, senamiesty demonstravo beveik pora šimtų baltų, daugiausia latviai iš Švedijos, Vokietijos, Anglijos, Kanados ir JAV. Buvo 7 Latvijos vėliavos, 2 Lietuvos, 1 Estijos ir keli plakatai. Vieną Lietuvos vėliavą laikė Šakalys. Kalbėjo dr. Špilners, dr. Bobelis, sugiedota Latvijos ir Lietuvos himnai, ir buvo sudeginta Sovietų vėliava. Prie demonstrantų dar prisidėjo Socialistų Internacionalo suvažiavimo dalyvis J. Vilčinskas iš Anglijos ir Madrido gyventojas Br. Jurkšas. Paskum visi dalyviai skirstėsi, su vėliavomis ir plakatais eidami gatvių viduriu ir šaligatviais, o latvių tautiniais kostiumais apsirengusios merginos senamiesčio ispanams dalino lapelius apie Latvijos, Lietuvos ir Estijos kančias ir laisvės kovas. Nuėjus apie kilometrą, policija paragino vėliavas ir plakatus suvynioti, bet lapeliai buvo tebedalinami.

Kitoj vietoj, netoli konferencijos posėdžių rūmų, Philadelphijos latvių liuteronų kunigas Maris Kirsons įsipjovė abi rankas ir savo krauju aptaškė trypdamas Sovietų vėliavą. Po to keli latviai demonstrantai tą vėliavą sudegino. Policija tuos demonstrantus ir fotografuotojus suėmė. Kanados ambasadai įsikišus, kanadietis buvo tuojau paleistas. Ispanų policija nežinojo, ką daryti su kunigu (jei būtų katalikas, tai gal vyskupas jį sutvarkytų), pagaliau ir jį paleido. Viena mergaitė iš Švedijos, vaizdavusi paliegėlę pavergtą Latviją, ir keli kiti nakvojo policijos būstinėj, bet rytojaus dieną visus paleido. Tą pačią dieną kitose vietose su leidimais demonstravo slovakai, ukrainiečiai, dar kitur indai ir afganai. Vienoj vietoj įsikišo komunistai, bet policija juos sutvarkė.

Lapkričio 12 visa Madrido spauda buvo pilna aprašymų apie baltų ir kitas demonstracijas — buvo net keli vedamieji. Porą laikraščių [illegible] ir vidurinėmis [illegible] Kirsons, su [illegible] Sovietų vėliavos. [illegible] JAV, [illegible] ir Ispanijos apžvalgininkai. [illegible] to vyko kelios spaudos konferencijos.

Su Šakaliu baltų centre pasikalbėjimus darė Vokietijos dienraščių apžvalgininkai (Die Welt, Frankfurter Allgemeine Zeitung ir kt.), Madrido ir Argentinos televizija, Laisvės Radijo atstovas. Vienas laikraštis savo straipsnį pavadino Šakalio žodžiais, kad vakariečiai komunistai yra "Maskvai naudingi idiotai". Vienoj televizijos laidoj Šakalys kalbėjosi su dabartinės Lenkijos disidentų atstovais. Paklaustas, ar lietuviai vėl norėtų unijos su Lenkija, jis atsakė, kad lietuviai kol kas nori "unijos su Lietuva". Turbūt niekada praeity Ispanijos spauda nedėjo tiek daug žinių, straipsnių ir vedamųjų apie Lietuvą, Latviją ir Estiją ir Sovietų tironiją, kaip dabar. Beje, Šakalys kalbėjo dar latviškai, vokiškai, lenkiškai ir angliškai.

Konferencijos rengėjai lapkričio 11 laikrodį sustabdė, kol baigsis slaptos derybos dėl konferencijos atidarymo, ir gerokai po vidurnakčio konferenciją atidarė "lapkričio 11" data, kaip ir buvo numatyta.

Lapkričio 12 darbotvarkės vis dar nebuvo, nes rusai nenorėjo leisti kalbėti apie jų "vidaus reikalus", t.y. žmogaus teisių pažeidimus, religinį ir tautinį persekiojimą, rusinimą, Pabaltijo pavergimą ir Afganistaną. Tada pradėjo kalbėti delegacijų vadovai. Lietuviai korespondentai ir dr. Bobelis lankė delegacijas, mezgė pažintis su korespondentais, skleidė memorandumus ir atsivežtą informaciją bei leidinius apie Lietuvą ir jos šiaurines kaimynes.

JAV delegacijos sudėty dalyvavo ir Rimas Česonis, kuris lietuviam korespondemtam padėjo gauti kai kurias konferencijoj pasakytas kalbas. JAV delegacijos vadovas Griffin Bell spaudos konferencijoj buvo dr. Genio paklaustas, ar JAV kels Pabaltijo klausimą. Jis atsakė, kad apie Pabaltijį bus kalbamasi "privačiai"; atrodo, kad taip atsakyti patarė šalia jo sėdėjęs kopirmininkas Max Kampelman. Tenka priminti, kad valstybės departamento pareigūnai keliais atvejais raštu (pvz. Eltos korespondentui) pažymėjo, kad JAV stengsis kelti Lietuvos bylą.

Lietuviai korespondentai paskleidė ir naujai išrinkto prezidento Reagano pareiškimą Pabaltijo valstybių reikalu. Tas pareiškimas keliais atvejais buvo pranykęs nuo biuletenių lentos spaudos skyriuj, bet kas kartą vėl buvo mūsų korespondentų prisegamas.

Kai konferencija pradėjo uždarus posėdžius ir komisijų pokalbius, lietuviai nenurimo. Atvyko dar du Altos delegatai: dr. Kazys Šidlauskas ir kun. dr. Juozas Prunskis, kuris gavo spaudos akreditaciją. Balfo pirm. Rudienė išvyko į tolimesnę kelionę po Europą. Dr. Bobelis grįžo namo lapkričio 16, dr. Jurgėla ir dr. Genys — lapkričio 17. Šakalys su Altos atstovais pasiliko tolimesniem pokalbiam ir spaudos konferencijom. O pati konferencija numato "tupčioti vietoje" iki gruodžio vidurio ir tada padaryti pertrauką iki sausio 29, kai naujasis JAV prezidentas bus pertvarkęs delegacijos sudėtį. (Elta)

[illegible] Kabul universiteto profesorius tvirtina, kad Afganistano partizanų būklė [illegible] JAV, o [illegible] bet politinio [illegible] Sov. S-gai.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Nauji akademikai.** Į Lietuvos Mokslų Akademiją tikraisiais nariais mokslininkais priimti: biologas *dr. Kontrimavičius* ir ekonomikos profesorius *dr. V. Maliūauskas*. Nariais korespondentais priimti: Vilniaus statybos instituto rektorius *prof. dr. A. Čyras*, Vilniaus statybos instituto gelžbetoninių konstrukcijų katedros vedėjas *prof. dr. A. Kudzys*, Energetikos instituto hidroenergetikos laboratorijos vedėjas *prof. dr. M. Lasinskas*, Puslaidininkių fizikas instituto optikos laboratorijos vedėjas *prof. dr. A. Šileika*, Matematikos ir kibernetikos instituto direktoriaus du pavaduotojai — *prof. dr. A.L. Telksnys* ir *prof. dr. A. Vilkas*, Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriaus pavaduotojas *prof. dr. V. Gudelis*, Istorijos instituto direktorius *prof. dr. B. Vaitkevičius*, Vilniaus universiteto ekonominės kibernetikos katedros vedėjas *prof. dr. R. L. Rajeckas*. Dabar Liet. Mokslų Akademijoje yra 25 tikrieji nariai mokslininkai ir 32 nariai korespondentai.

— **Henrikas Radauskas išleidžiamas į pavergtą Lietuvą.** Nedaug išeivijos lietuvių rašytojų pripažįstama pavergtoje Lietuvoje. Iš vyresniosios kartos šiek tiek išleidžiama V. Krėvės raštų, vaidinimas jo "Šarūnas". Palankiai paminėti St. Santvaras, A. Mackus, kiek santūriau J. Jankus, H. Nagys, Vl. Šlaitas. Išleistas B. Rutkos eilėraščių rinkinys, kelios S. Pipiraitės-Tomarienės pasakų knygelės, rengiamasi išleisti E. Cinzo pasakojimų knygą, išleista K. Almeno "Šienapiūtė". Ir štai 1980 metais Vilniuje išleista *stambi Henriko Radausko kūrybos rinktinė "Lyrika"* (350 psl., tiražas — 7000 egz.), apimanti visą šio poeto kūrybą. Gimtasis Kraštas (Nr. 44) išspausdino įžvalgią ir gana išsamią žinomo literatūros kritiko *Vytauto Kubiliaus recenziją*. Nors marksistinė literatūros kritika nėra palanki estetinei poezijos krypčiai, bet V. Kubilius H. Radauską vertina teigiamai. Įžvalgiai paanalizavęs H. Radausko eilėraščio sandarą, rašymo techniką ir jos derinimą su ironiška vidaus nuotaika, kritikas teigia, kad "H. Radausko eilėraštis liko pabrėžtinai lietuviškas savo vidine sandara, nenutraukusia ryšio su klasikine tradicija ir XX a. lietuvių lyrikos patirtimi". Toliau kritikas taip rašo: "Tvirtai sugluostas, juveliriškai nušlifuotas, klasiškai išbaigtas H. Radausko eilėraštis vistik buvo prijungtas prie naujų kūrybinės energijos šaltinių. Vaizduotė, kupina svaigi-

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

J.T. įgaliotinio Olaf Palme misija sutaikinti Iraną su Iraku nepavyko, ir įgaliotinis grįžo nieko nepasiekęs.

Alžiro delegacija atvežė Irano atsakymą į JAV siūlymą dėl įkaitų paleidimo, bet greito šio klausimo likvidavimo nelaukiama.

JAV kongreso komisijos pirmininkas Helsinkio susitarimų vykdymui sekti Dante B. Fascell Madrido konferencijoj prikišo Sov. S-gai invaziją į Afganistaną pabrėždamas, kad Afganistano prez. Hafizullah Amin buvo likviduotas sovietų karinėm pajėgom puolant jo būstinę, o dabartinis prez. Babrak Karmal buvo paskelbtas prezidentu tik sovietam Afganistane įsigalėjus, todėl nei vienas nei antras nė negalėję sovietų kviesti į Afganistaną.

Gvinėją-Bissau dabar valdo revoliucinė taryba, kurios pirmininku yra prezidentą Luis de Almeida Cabral nuvertęs min. pirmininkas mjr. Joao Bernardo Vieira.

JAV baigia susitarti su paskutinėm J.T. patikėtinio teisėm valdytom Palau salom dėl jų politinės ateities. Kaip ir su kitom teritorijom (Mariana, Marshall ir Mikronezijos salos) JAV siekia pasilikti tik jų gynybos teisę.

Staigaus panaudojimo junginio dalinių kariniai pratimai Egipte kaštuos 25 mil. dol., arba 40.000 dol. kiekvienam pratimuose dalyvavysiam kareiviui.

Prez. Carter atidėjo neribotam laikui Lenkijos prašymą suteikti jai 3 bil. dol. paskolą.

Izraelio policija yra pagaminusi prietaisą, "užuodžiantį" įvairių rūšių paslėptus sprogmenis ir metodą, nustatantį, ar įtariamas asmuo yra turėjęs savo rankose šaunamą ginklą per paskutines 8 val.

Sov. S-ga yra nusprendusi per ateinančius 5 metus išmesti į Aušrinės (Venus) planetą 4 robotus. Tam reikalui ji panaudoja JAV radaro pagamintus planus robotų nusileidimo vietai parinkti ir artimai bendradarbiauja su JAV mokslininkais.

Pietinės Italijos 29 miestus nusiaubė visa eilė vykusių žemės drebėjimų, per kuriuos žuvo apie 5.000 žmonių ir buvo sunaikinta daugybė miestelių ir kaimų.

Sovietų disidentas prof. Andrei D. Sacharov paragino Sov. S-gos mokslų akademiją reikalauti, kad jo byla būtų svarstoma viešam teisme ir kad prieš 3 m. į vakarus išvykusio jo posūnio Jefrem Jankelovič sužadėtinė nebūtų ir toliau laikoma įkaitu Sov. S-goj.

Jugoslavijos intelektualų grupė, pasivadinusi socialistiniu susivienijimu prašė vyriausybės leidimo spausdinti laisvą demokratinį žurnalą, bet prašymas buvo atmestas.

R. Berlyno policija areštavo rašytoją Frank Wolf Mathies už tai, kad V. Vokietijoj buvo spausdinama jo kūryba.

Izraelio hasidų sektos [illegible] jas Meir Deutsch, nuvykęs į Sov. S-gą, buvo areštuotas Kijeve ir apkaltintas šnipinėjimu.

Buv. JAV atstovų rūmų pirmininkas John W. McCormack, palankus ir lietuvių reikalam, mirė Dedham, Mass., sulaukęs 88 m.

Italijos policija areštavo 9 elektroninės firmos tarnautojus, bandžiusius perduoti karinio radaro paslaptis Rytų Europos valstybei.

JAV teisingumo departamentas dėl įrodymų stokos, nutraukė deportacijos bylą prieš Chicagoj gyvenantį lenką Frank Walus, kaltintą naudojus prievartą prieš žydus paskutinio karo metu.

Tikinama, kad Irane laikomi JAV įkaitai buvo perduoti vyriausybės žinion. Tai būtų pirmas žingsnis įkaitų paleidimo kyptim.

Lenkijos kariuomenė įspėjusi darbininkus sutramdyti savo reikalavimus.

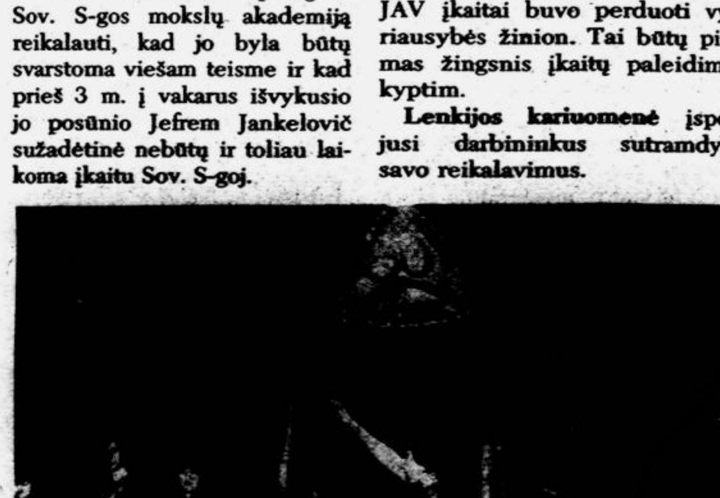

Clevelando skautija minėjo 30 metų sukaktį. Minėjime Rimas Balašaitis duoda skauto įžodį. Nuotr. V. Bacevičiaus

Clevelando skautija ir svečiai minint 30 metų sukaktį. Nuotr. V. Bacevičiaus

CLEVELAND, OHIO

Vakaras su Nerija

Clevelando LB apylinkė, tęsdama kultūrinių vakaronių tradiciją, Dievo Motinos parapijos mažojoj salėj spalio 23 surengė vakaronę su Clevelando Nerija, pailsėjusia po tolimos kelionės Pietų Amerikoj. Svečių susirinko žymiai daugiau negu paprastai. Salė buvo papuošta Nerijos koncertų spalvingais ir originaliais plakatais, o ant stalų buvo išdėstyta programos ir kelionių suvenyrai.

Programai vadovavo Rita Balytė, kelionės metu buvusi ispanų kalbos vertėja. Pasveikinusi svečius, ji pasidžiaugė kelionės pasisekimu ir nuotaikomis ir padėkojo už Nerijai suteiktą materialinę ir moralinę paramą, kurių dėka jom buvo leista apkeliauti Pietų Amerikos lietuvių kolonijas.

Viktutė Lenkauskaitė, sekdama didoką sienoj pakabintą P. Amerikos žemėlapį, nusakė kelionės maršrutą, o Vytas Kliorys, kelionės reikalų vedėjas ir administratorius, demonstravo spalvingas ir įdomias skaidres. Užgesinus šviesas, sekant skaidres ir sklandų, su humoro prošvaistėmis Vyto Klorio pasakojimą, klausytojai turėjo progos artimai susipažinti su Nerijos kelionių aplinka, nuotaikomis ir šeimininkais.

Uždegus šviesas, buvo bene pati įdomiausia vakaronės dalis, kai Nerija buvo paprašyta įvertinti savo kelionę ir pareikšti nuomonę apie tos kelionės pasisekimą. Nijolė Lenkauskaitė su dideliu užsidegimu pareiškė, kad toji kelionė jas daug pamokiusi ir jos grįžusios geresnėmis lietuvaitėmis negu buvusios. "Nors Pietų Amerikos lietuviai ir nekalba lietuviškai taip sklandžiai, kaip mes, ir neturi tos masės nei užnugario, bet jie išgyvena lietuvybę daug giliau", buvo jos žodžiai. Nerijos vadovė Rita Klioriene-Čyvaitė, pritardama Nijolei, savo ilgoką nuomonės pareiškimą baigė tvirtindama: "Kai ruošėmės vykti į Pietų Ameriką, mum atrodė, kad mūsų pagrindinis uždavinys buvo gerai pasirodyti ir galimai geriau dainuoti. Pabuvusios ten tik trumpą laiką, supratom, kad mūsų misija buvo sustiprinti ir pagilinti lietuvybės ryšius, sustiprinti kitus ir pačiom sustiprėti".

Sigutė Lenkauskaitė trumpai papasakojo savo septynerių savaičių buvimą su Pietų Amerikos jaunimu, Nerijos koncertam pasibaigus. Jau prieš išvykstant, ji buvo Ateitininkų Federacijos prašyta talkinti D. Kojelytei iš Chicagos, kuri turėjo vadovauti Pietų Amerikos jaunimo ateitininkų stovyklai. Sigutė taip pat perdavė linkėjimus ir dovanas iš Urugvajaus Ąžuolyno vadovo jo grupę globojusiem asmenim Clevelande: Liudui Sagiui, Vladui Bacevičiui ir Jurgiui Malskiui.

Programai pasibaigus, svečiai dar nesiskirstė ir būriavosi apie dailiomis uniformomis pasipuošusias nerijietes.

Clevelando skautijos 30 metų sukaktis

Spalio 25-26 Clevelando skautija atšventė savo trijų dešimčių metų veiklos sukaktį.

Šeštadienio vakarą Lietuvių Namuose įvyko iškilminga vakarienė su programa, kurią vedė ir svečius pasveikino s. Aldona Miškinienė. Trumpu žodžiu ji nusakė skautų ideologijos esmę, pabrėždama, kad skautai nėra tik organizacija, bet ir "gyvenimo būdas". Iš Detroito pakviestos sesutės Kristina ir Regina Butkūnaitės, akomponuodamos gitara, dainavo lietuvių kompozitorių dainas. Klausytojai jas pasitiko karštais plojimais. Antroj programos daly s. Aurelija Balašaitienė skaitė savo poetinę skautų ideologijos interpretaciją ir humoristinę [illegible] grojant, svečiai [illegible] ir šoko. Svečių tarpe buvo pagerbta specialiai iš Chicagos atvykusi vyr. skautininkė Irena Kerelienė.

Kitą rytą visi Clevelando skautai atvyko rikiuotėj su vėliavomis į pamaldas Dievo Motinos parapijoj. Kun. Gediminas Kijauskas savo pamoksle iškėlė jaunimo svarbą mūsų ateičiai ir būtinumą rūpintis jo pakreipimu į moralų kelią per jaunimo organizacijas.

Po pamaldų didžiojoj parapijos salėj įvyko iškilminga sueiga su tradicine rikiuote, įsakymų skaitymu ir kitais išoriniais skautiškos drausmės atributais, kurie daro juos tokius patrauklius pašaliečiam. Kai tvirtu žingsniu, maršui grojant, į salės vidurį įžygiavo patys mažiausi vilkiukai, padarė teisingus posūkius ir tiksliai sustojo išsilygiavę į iš anksto nurodytą vietą, žiūrovai ir svečiai juos sutiko su karštais plojimais.

Sueigos metu trys skautės ir vienas skautas turėjo laimės duoti įžodį tokių reikšmingų iškilmių proga. Vyr. skautininkė Irena Kerelienė, atvežusi simbolinių ir skautiškų dovanų, prabilo į visus jautriu žodžiu, kviesdama lietuvišką skautybę mylėti drauge su ja ir jai drauge su ja dirbti. V s. Regina Nasvytienė, kuriai buvo pavesta tarti pagrindinį žodį, su humoru ir rimtimi nusakė skautiškos ideologijos reikšmę bei kasdieninio skautybės įgyvendinimo metodus. Sueigoj taip pat buvo pagerbti visi buvę tuntininkai ir tuntininkės. Sueiga baigta tradicinėmis dainomis.

Jubiliejus reikšmingas, atšvęstas tyliai ir kukliai. Pasigedom mūsų "didžiųjų" organizacijų dėmesio, nors jubiliejus buvo [illegible] ir [illegible] per radiją. Parapijos kavinės sueigos metu buvo nemažas asmenų skaičius, kurių buvimas lyg ir būtų parodęs jų bent moralinę paramą tyliam darbui, už kurį niekas neskiria premijų ir kurio darbuotojai retai tepsirodo scenoj... O kalbam dažnai ir garsiai apie reikalingumą bendrauti su mūsų jaunimu ir jį remti... Vietinis laikraštis jubiliejų paminėjo aštuoniomis eilutėmis vietinių žinių skyriuj. Kažkaip stinga logikos, ir nerandama ryšio tarp žodžių ir veiksmų.

Aurelija Balašaitienė

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

nančio pasinešimo per visas papasaulio platumas ir daiktus, tapo svarbiausia jo poetinio žodžio maitintoja. Ji tiesiog purto eilėraščio strofą netikėtais sujungimais, peršokimais, išrikiavimais, viename aukšte skirtingiausių plokštumų. Ji atveria įprastiniuose pavidaluose neregėtus dydžius, įžvelgia kasdieninių realijų siužete stebuklingumo mirgėjimą, garantuoja eilėraščio subjektui džiaugsmingą laisvumo pobūdį. (...) Emigracijoje H. Radauską lydėjo atsiskyrėlio esteto šlovė. Poetas tik iš dalies jos nusipelnė, demonstratyviai išsižadėdamas socialinio ir politinio užsiangažavimo. Poezija jam nebuvo anaiptol tik estetinis žaidimas, bet rimtas dvasios gelmių santykis su būtimi, tikėjimas chaosą suvaldančia konstruktyvine žodžio galia. Tik tokiu pagrindu galėjo susiformuoti tokia individuali aukšto meistriškumo H. Radausko poetika. *Paradoksiškas perėjimų netikėtumas ir klasikinė formos precizija, energingas poetizmų ir prozaizmų maišatis, įvairi eilutės melodija ir stabdantį perkėlimų grandinė, kuri suskaldo lekiančią eilutę į laisvas šnekamojo tono atkarpas, demontažinė kompozicijos technika ir kondensuota architektonika be jokio balasto — visa tai sukuria uždarą nepaprasto stiprumo įtampos lauką, kuriame iškyla ir gyvuoja kūrinys".* Kritikas savo recenziją užbaigia viltimi, kad *šiuolaikinė lietuvių lyrika dėmesingai įsižiūrės į H. Radausko konstruktyviųjų eilių sąrangą, jo "sidabro rašalo" matinį spindesį.*

— Italas kalbininkas dr. Guid Mikelini jau ketvirtą kartą šį rudenį atvyko į Vilnių studijuoti lietuvių kalbos. Šis mokslininkas Bolonijos universitete studijavo senąsias kalbas ir indoeuropiečių kalbotyrą. Jis jau 1972 m. susidomėjo lietuvių kalba ir pradėjo jos mokytis. Mokslininkas domisi ne tik lietuvių kalba, bet ir lietuvių literatūra, daile, muzika. Dr. G. Mikelini yra Vilniaus universiteto svečias.

— [illegible]

— [illegible]

Pr. N.

[illegible] Valley Stream, Lynbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3746. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2871. New Yorko offisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurioj miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radió, spalv. TV, compluteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
7701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2446. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1980 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. 4-5 val. popiet WEVD 1330 AM kil, ir 7-8 val. vak. 97.9 FM. Dr. J.J. Stukas, Dir. Naujas adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. 201 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALĖ
KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
• LĖKTUVAI
• LAIVAI (CRUISES)
• TRAUKINIAI (AMTRAK)
• AUTOBUSAI
• NUOMOJAMOS MAŠINOS
• VIEŠBUČIAI
• ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
• GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
[illegible]

DARBININKAS — The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers
341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207
Editorial Office (212) 827-1352 · Business Office (212) 827-1351
Publication No. (USPS 011-660)
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — $12.00. Single Copy 25 cents
[illegible]
Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Užsidegė Kalėdų šviesos

Amerikos miestai uždegė Kalėdines šviesas. Gatvėse ištiesti vainikai, pilni įvairių lempučių, varpelių, raudonų kaspinų. Langai dekoruoti. Girdisi muzika, skambina varpeliai ir prašo aukų. Tai Salvation Army. Tai čia ir yra tikroji švenčių prasmė — auka, davimas. Jie yra tikrieji švenčių žiburiai, žiburiai prie kelio į Kalėdų šventes, į Kristaus gimimą.

Kai užeiname į didžiąsias krautuves, stebina nuostabūs papuošimai. Kiek ten išradingumo, meilės, džiaugsmo. Ten pasakų muzikantai groja, ten stirnos, rogės, nykštukai. Ir visi jie reiškia tą patį — Kalėdų džiaugsmą — meilę vienas kitam, kad pasaulis būtų gražesnis, jaukesnis.

Kalėdos yra ir dovanų šventė. Duodamas gyveni ir drauge džiaugiesi. Tad žmonės ir perka. Visos krautuvės vakarais tiesiog perkimštos žmonių. Visi nori anksčiau apsipirkti, kad paskui nerūpėtų lakstyti po krautuves.

Ir mes lietuviai esama įsijungę į tą patį srautą. Ir mes skubame, perkame. Perkame savo vaikam, artimiesiem. Tai tikrai gražu ir reikalinga!

Bet čia norisi priminti, kad neapkrautume savo artimųjų bendromis dovanomis. Paieškokime lietuviškų atributų. Juk daug yra lietuviškų drožinių, kryžiukų, įvairiausių rankdarbių, dirbinių. Kodėl jų nesurasti ir nepraturtinti savo bičiulių dar viena lietuviška dovana?!

Nepamirškime ir lietuviškų knygų! Ji visada stovės lentynoje su įrašu, primindama šių metų Kalėdų šventes. Yra brangių, vertingų knygų, kurios tikrai tinka visiem kaip dovana. Tai Br. Kviklio Lietuvos Bažnyčių pirmas tomas — Telšių vyskupija. Labai vertinga dovana! Toliau V. Vijeikio — Lietuvos istorijos vaizdai.

Yra knygų anglų kalba apie Lietuvą. Jų išeina ir išeina. Knygos liečia mūsų dabartinę padėtį, okupacijas, priespaudas, pasipriešinimus, genocidą. Tai gera dovana draugam amerikiečiam. Gera dovana ir mūsų jaunimui, kuris gerai kalba angliškai. Tegu ir tokiu būdu pažįsta Lietuvos praeitį. Gera knyga Tamošaičių "Lithuanian Costume".

Gera dovana yra ir lietuvišką laikraštį užprenumeruoti, ypač tiem, kurie gyvena atokiai, kurie nėra pasiturintys. Visus metus laikraštis lankys ir primins tą, kuris jam laikraštį užsakė.

Bet dar ir to bus maža, kad švenčių žiburiai šviestų skaisčiau ir mus pačius nuskaidrintų. Švenčių metu reikia prisiminti ir savo artimą.

Pirmiausia prisiminkime svarbiausias lietuviškas įstaigas, kurios vadovauja mūsų gyvenimui. Tai yra laikraščiai, Lietuvių Bendruomenė, Alta, Vlikas, Lietuvių Fondas, Balfas, Religinė Šalpa. Kaip būtų gražu, kad švenčių metu pasipildytų jų iždas naujom pajamom. Nebūtina daug aukoti. Jei aukosime visi, bus daug, ir tada bus geresni lietuviški laikraščiai, visa veiktuviška veikla gyvesnė.

Aukokime ir savo parapijoms, kuriose per šventes skambės lietuviškos giesmės, kur žiburėliai degs prie Prakartėlės.

Atsiminkime ir nelaiminguosius, vienišus žmones. Yra daug ir labai daug ir mūsų tarpe vienišų žmonių, net užmirštų, apleistų. Švenčių metu tokie yra dar nelaimingesni, vienišesni. Juos sušildykime artimo meile, kad bent per šventes jiem būtų geriau, linksmiau. Pasikvieskime į savo namus Kūčiom, Kalėdų pietum, pakalbėkime, pasidžiaukime drauge su jais. Ir jiem uždekime žiburius vilties ir meilės!

VLIKO SEIMUI TORONTE SUSIRENKANT

ALGIMANTAS S. GEČYS

Toronte gruodžio 13-14 įvyks Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas. Išsiuntinėtoj darbotvarkėj pramatyta Vliko tarybos ir valdybos pranešimai, kraštų įgaliotinių pranešimai, Tautos Fondo tarybos ir valdybos pranešimai, Vl. Šakalio, Alg. Vokietaičio ir prel. J. Balkūno referatai, savaime aišku, neapleinant ir be įprastinių seimams būdingų programos punktų: atidaromųjų žodžių, komisijų sudarymo, iškilmingų pamaldų, koncerto, vakarienės ir t.t. Deja, seimo darbotvarkėj nepramatyta svarstymo opiųjų lietuvišką išeiviją skaldančių klausimų, panagrinėjimo tų visuomeninio gyvenimo apraiškų, kurios paskutiniųjų metų bėgyje prisidėjo prie Vliko autoriteto nuosmūkio ir sumažino jo darbingumą. Surasta darbotvarkėj laiko Alg. Vokietaičio referatui, liečiančiam "Vliko atstovybę Švedijoje 1944 m.", tačiau apeita santykių su kraštu, su Pasaulio Lietuvių Bendruomene, Madrido konferencijos klausimai. Tebūna tad leista minimais klausimais žemiau pasisakyti.

Įsakymas, kurio neklausoma

Š.m. sausio 17 Vliko valdyba kontaktavo mūsų visuomenę atsišaukimu, apeliuojančiu "...į visus laisvojo pasaulio lietuvius tiesioginiai ir per kraštų lietuvių organizacijų vadovybes, kad nei vienas lietuvis nevažiuotų į okupuotą Lietuvą ir olimpiadą Maskvoje, jei ji ten vyktų, tuo prisidedami prie kitų valstybių moralinio ir ekonominio boikotavimo Sovietų Sąjungos". Atsišaukimas baigtas kreipimu į lietuvių organizacijų vadovybes, spaudą ir radiją, prašant Vliko nutarimą paremti.

Aukščiau suminėtam sausio 17 d. atsišaukimui dar nespėjus būti paskelbtam mūsų spaudoj, tos pačios dienos laišku Vliko pirm. dr. K. Bobelis laišku painformavo JAV prez. J. Carter, "kad Vlikas apeliavo į visus laisvus lietuvius boikotuoti keliones į Sov. Sąjungą, kol sovietai paklus (shall live up to) tarptautiniams įsipareigojimams". Šiuo pareiškimu Vliko pirmininkas suklydo diplomatinėse sąvokose ir Lietuvą įrikiavo į Sov. Sąjungą. Iki šiol Lietuvos nelaikėme Sov. Sąjungos dalimi ir tie, kurie į ją vyko, vyko į "okupuotą", "pavergtą", "sauvališkai aneksuotą" Lietuvą ir akcentavo JAV-ių vykdomą aneksijos nepripažinimo politiką, pripažįstančią Lietuvos valstybingumą.

Lietuviškajai išeivijai Vliko kvietimas boikotuoti Maskvos olimpinius žaidimus buvo suprantamas ir priimtinas. Ji tačiau sukilo, vertinant kvietimą nevažiuoti į pavergtą Lietuvą. Šis Vliko draudimas naujai atvėrė Clevelando rezoliucijos padarytas žaizdas išeivijos lietuvių sugyvenimui, žaizdas, kurias buvo apgydęs laikas ir gabiai suredaguotas laisvinimo veiksnių konferencijos, įvykusios 1974 White Plains, N.Y., nutarimas santykių su kraštu klausimu. Savo atsišaukimu, padarytu nepasitarus su kitais laisvinimo veiksniais, Vlikas į visuomenę grąžino erzelį, visuomenės diferenciaciją į "gerus" ir "blogus" patriotus, o svarbiausia prisidėjo prie Vliko autoriteto sumažinimo, kuris kilo visuomenei skaldantis ir atsisakant nurodymų klausyti.

Nuomonių dėl boikoto būta įvairių. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, vasario 9 Chicagoj vieningai pasmerkusi Sov. Sąjungos agresiją Afganistane, paskelbtame atsišaukime į Pasaulio lietuvių jaunimą taip samprotavo: "Okupuotos Lietuvos gyventojai nėra atsakingi už sovietų agresiją. Asmeniški kontaktai su Lietuvos gyventojais yra mums svarbūs ir reikalingi. Pageidaujam, kad ten važiuojantis jaunimas geriau būtų susipažinęs su esama padėtimi okupuotuose kraštuose". Atsišaukimo pabaigoj PLJS-gos vadovybė priminė Ketvirtojo Pasaulio Jaunimo Kongreso nutarimą, "kad kuo glaudesni ryšiai tarp okupuotos tėvynės ir išeivijos stiprins mūsų bendras jėgas". Pasaulio Lietuvių Bendruomenė rado reikalą taip pat pasisakyti. Vasario 26 d. posėdyje PLB Visuomeninių reikalų komisija pasisakė dėl sovietų karinių jėgų ištraukimo iš Afganistano ir iškėlimo olimpinių žaidynių iš Maskvos. Kiek tai liečia išeivijos santykius su lietuviais okupuotoje tėvynėje, PLB pabrėžė, "...kad lietuvių tauta nėra atsakinga už sovietinius imperializmo veiksmus. Todėl būtų klaidinga jai taikyti bet kokias sankcijas, nes Lietuva yra tokia pat imperializmo auka, kaip ir Afganistanas. Išeivijos pareiga yra toliau remti lietuvių tautą įvairiausiais būdais šiais jai pasunkėjusiais laikais. Turėtume atsiriboti nuo siūlymų savo veiksmais izoliuoti pačią pavergtą lietuvių tautą, lyg ji būtų atsakinga už sovietų agresiją. Turime skirti okupantą nuo okupuoto lietuvio." Savo pareiškimą PLB baigė citata iš White Plains laisvinimo darbo konferencijos nutarimo: ..."Kiek įmanoma okupacinio režimo varžtų ribose, laisvojo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išeivijos tautiniam tapatumui su tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti."

Būta visuomenėje balsų parėmusių Vliko nutarimą. Nutarimui visokeriopai pritarė Alta, "reorgai" ir dalinai Lietuvių Moterų Klubų Federacija, spaudoj paskelbusi kreipimąsi į Vasario 16-sios gimnazijos vadovybę, kuriuo gimnaziją kvietė neorganizuoti jaunimo ekskursijų į pavergtą Lietuvą Velykų metu. Deja, šiuo klausimu nebuvo pasistengta pasitikrinti su gimnazijos vadovybe ir ją lankančių ar lankiusių mokinių tėvais ar pačiais mokiniais. **Gimnazija jokių ekskursijų niekad nėra organizavus ir jom niekad nėra pritarusi.**

Kur gi boikoto klausimu atsistojo mūsų patriotinė spauda? Nei vienas lietuviškas laikraštis neatsisakė skelbti savo skiltyse kelionių biurų pranešimų dėl kelionių į pavergtą Lietuvą, o mūsų tautiečiai, sąžinės

(nukelta į 4 psl.)

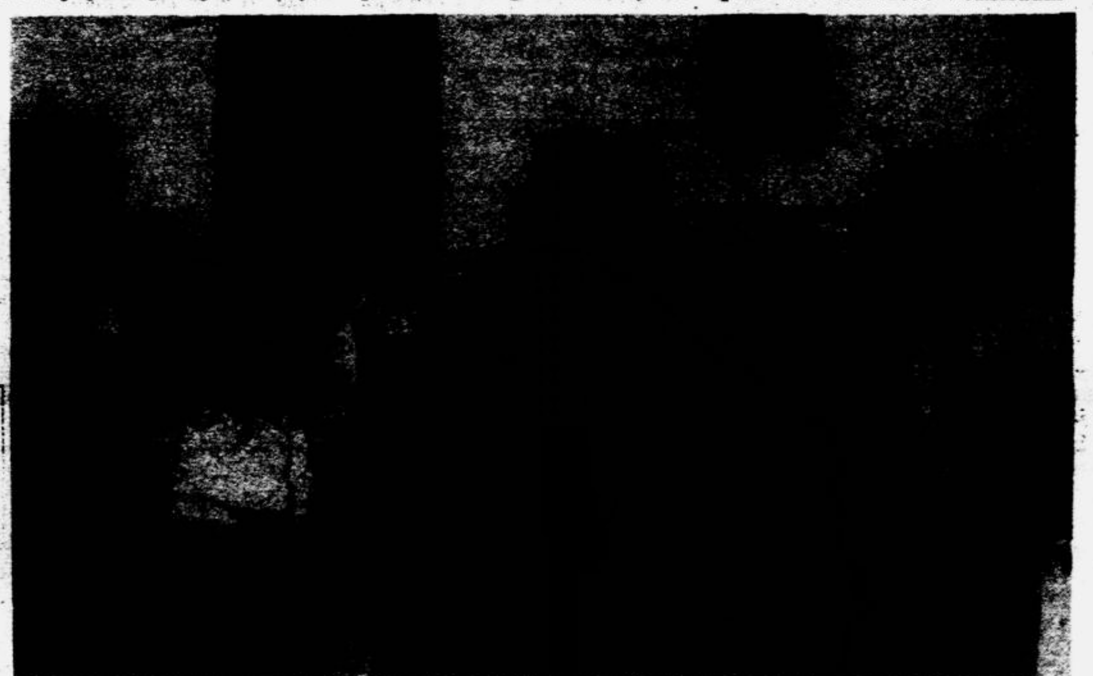

Tautodailės parodoje rengėjai ir svečiai. I-oje eilėje iš k.: A. Vakselis, L. Milukienė — Tautodailės Instituto pirmininkė, J. Simutienė, Lietuvos g en. konsulas A. Simutis, I. Vakselienė, Tėv. L. Andriekus, OFM. I. Lukoševičienė — viešnia iš Kanados; II-oje eilėje: G. Stankūnienė, A. Katinienė, Aldona Cičinskienė — viešnia iš Kanados, A. Alinskienė, J. Kregždienė, Danutė Staškevičienė ir Vitalis Matulaitis, abu iš Kanados, R. Česnavičienė, E. Jūrevičiūtė, Antanina Kuncevičienė — viešnia iš Kanados, P. Jurkus, M. Kvedarienė. Nuotr. L. Tamošaičio

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Antanas Rubšys, Manhattan College

46

Armėnai verti pagarbos už savo pajėgumą organizuotis. Šalia katedros yra pastatas su muziejumi. Jame pajunti ne tik armėnų Persijoje, bet ir aplamai Armėnijos praeitį, laimėjimus, nelaimes ir kultūrinį kraitį. Su armėnais pabuvoti jauku. Atsigauni.

Sutikti armėnai prie katedros sako, kad Julfa priemiestyje yra ir daugiau šventovių, kurios yra jiems brangios. Taksis praveža pro Betliejaus šventovę. Šventoriuje jaunimas ruošiasi savo savaitgaliui — tautinių šokių pramogai. Juodbruviai berniukai ir mergaitės domisi svečiu, kuris domisi jų dievnamiu, tikėjimu ir praeitimi. Jaučiu, kad patekau į salelę, kur Geroji Naujiena tokia patraukli. Ir tai dykumos mieste!

Skubotas išvykimas į Širaz

Į viešbutį grįžta pačiu laiku. Kelionės bendrai jau krūvoje ir laukia autobusiuko į orauostį. Viešbučio šeimininkas, jo sūnūs ir patarnautojai padeda pasiruošti išvykimui. Šeimininkas primena, kad esame visuomet laukiami svečiai, ir prideda, kad raktą paliktume ir nieko kambary neužmirštume. Arbatpinigių nelaukia. Jie pridedami prie sąskaitos.

Autobusiuko sėdynė labai smagi. Nenuostabu! Gatvėse jau temsta. Penktadienio vakaras. Chahar Bagh — Keturių sodų alėja pilna žmonių. Isfahan palengvėle tampa sodu dykumoje nakčiai.

Iranair skridimas 231 laiku. Iki Širaz 480 km. Lėktuvo sėdynė dar geresnė negu autobusiuko. Žemai tik Isfahan — nakties sodas tamsoje. Mano peiliukas šį kartą į bėdą nepateko.

Persija ir Senasis Testamentas

Persiją, modernųjį Iraną, mažai kas telaiko Šventraščio kraštu. Tačiau net šešios Senojo Testamento knygos turi tamprius ryšius su Persija: Ezdro, Danieliaus, Makabėjų, Tobijo, Esteros ir Antrojo Izaijo (Iz 40-55). Antrasis Izaijas savo puslapiuose Kirą Didįjį pakelia į šventuosius (Iz 44, 28; 45,1). Tobijo ir Esteros knygų fonas yra Persija, o Persijos pietvakarių kampas, kultūriniu požvilgiu, priklauso Tigro ir Eufrato slėnio kultūrai, kurioje gimė ir gyveno Abraomas.

Susa, arba Šuša, lyguma kadaise buvo vadinama Elam. Čia Persija išmoko rašyti. Kasitai iš šiaurinės Persijos viešpatavo Mesopotamijoje (apie XIV a.), o atgimusi elamitų karalystė vėl uždėjo savo leteną ant Babilono XII a. prieš Kristų. Asirų valdoma šiaurinė ir centrinė Persija buvo Tobijo knygos fonas.

Persijos priešistorė turi tris liudininkus: Češmeh Ali, Sialk ir Susa. Apie kasitus, elamitus ir asirus Persijoje teliudija tik Susa piliakalnio radiniai. O apie Šv. Raštą liudija Persepolis, Susa, Hamadan (Ekbatana) ir Rages (Reyy).

Isfahan šviesos dingo. Už lėktuvo langų naktis labai tamsi. Esu pakeliui į Širaz — Persepolį ir Pasargadae, iškiliausius persų istorijos ir religijos liudininkus. Net žydai mokėsi iš persų.

Širaz orauostis

Oro erdvė apie Širaz tuščia. Pilotas tyčiom mus perveža ir pasikraipo virš miesto. Iš apačios blykčioja linksmų šviesų takai. Spalvų ryškumas neįprastas. Ore jokios drėgmės. Į pietryčius nuo Širaz matosi ir daugiau šviesų telkinių. Fars provincija tirštesnė gyventojais.

Nusileidžiame lyg ant maldos kilimėlio. Oro kelias be duobių. Orauostis mažutis, bet ištaigus. Visa nauja. Lėktuvas priveža kone prie pastatų durų. Matau ženklą "Archeological Survey '76". Near East Tours kelionių biuras mūsų laukia.

Širaz — [illegible] alėjose. Nuotr. A. Rubšio

Pakeliui į Širaz Inn viešbutį.

Vieškelis — alėja į Širaz

1971 metais šachas Muhammad Reza ir imperatorė Farah iškilmingai minėjo 2,500 metų Persijos Sosto sukaktį. Iškilmės vyko Persepolio ir Pasargadae griuvėsiuose. Tačiau į iškilmes keliauti reikėjo per Širaz. Užtat vieškelis nuo orauosčio į miestą puošnus. Abu šonai ir vidurys žydi oleandromis. Ir naktį jos spalvingos dirbtinėje šviesoje. Skoningi stulpai su įrašais lentose įvairiomis kalbomis sveikina Persijos svečius. Šacho ir imperatorės paveikslai primena tūkstantmetinį Persijos Sostą.

Near East Tours gidas negaišta. Vos susėdus autobuse, ima garsiakalbį, pristato save ir supažindina su programa.

Mūsų gidas, Muhammad Ašraf, yra archeologijos studentas iš Širaz universiteto. [illegible]

[illegible]

Gidas [illegible] Persijos provincijos, sostinė. Miestas yra slėnyje. Tačiau slėnis yra 1,600 metrų aukštumoje nuo jūros lygio. Užtat, jis pastebi, klimatas malonus. Gamta čia žaliuoja visais metų laikais. Anot jo, Širaz yra Persijos poetų Mecca.

Klausia, ar pažįstame Firdausi, Kayyam, Hafiz ir Saadi — Persijos poetus. Širaz didžiuojasi vienu iš seniausių universitetų islamo pasaulyje. X a. jis turėjęs daugiau studentų negu Bagdado universitetas. Universiteto pastatas turėjęs 360 kambarių. Be to, jau tada buvusi didžiulė biblioteka. O XI a. Širaz universitetas įkūręs medicinos fakultetą su ligonine.

Aišku, kad mūsų gidas Ašraf yra iš Širaz ir savo miestą myli. Tarp kitko primena, kad Isfahan yra safavidų dinastijos miestas, o Širaz — zandų. Mat, afganams sunaikinus Isfahan, Persija atgimusi per zandų dinastiją Širaz mieste. XVIII a. jis trumpą laiką buvo Persijos sostinė.

Apie Širaz gyvena kaškai — [illegible]

(Bus daugiau)

VIENOS KELIONĖS PRISIMINIMAI

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

27

Dangumoj koplyčių buvo tamsu, tik žalsva šviesa nušviestas buvo šv. Petro kapas, o kiek toliau pačjus, buvo apšviesta Čenstakavos lenkų koplyčia. Visur kitur buvo tamsu.

Dar kartą nutariau grįžti. Pagaliau netoli įėjimo į katedrą sustojau ties viena grotais atitverta anga. Pro ją gilumoj matėsi Dievo Motinos paveikslas, kuris man priminė Aušros Vartų Dievo Motiną. Degė mažytė amžinoji liepsnelė, bet į vidų įeiti nebuvo galima. Pagaliau, gerai įtempusi akis, dešinėj sienoj pamačiau nelabai dailų užrašą — "Dievo Motina, gelbėk mus". Supratau, kad tai Lietuvių Kankinių koplyčia. Taip buvo graudu, kad jokiu užrašu ji nebuvo atžymėta. Geriau pasidairiusi pro grotelius po nedidelę patalpą, pastebėjau, kad grubioj grindų "mozaikoj" bandyta įterpti lietuviškus liaudies motyvus. Dviem eilėm sustatyti aštuoni ar dešimt suolų sudarė visą koplyčios inventorių, kiek tai galima buvo įžiūrėti pustamsy.

Pastebėjau besiartinančią viduramžę porą. Juodu kalbėjo tarpusavy lietuviškai. Pasirodo, kad tai būta lietuvių turistų iš Los Angeles. "Ar čia toji mūsų koplyčia?" paklausė mane lietuviškai aukštas, dailus vyriškis, pastebėjęs, kad ir aš, ir mano bičiulis kalba lietuviškai. "Man atrodo, kad taip", atsakiau aš.

Dar valandėlę pastovėję, ėjom požeminiu koridorium toliau. Viename šone darbininkai kasė ir kažką statė. Nepavyko sužinoti, kokių tai darbų esama, bet atrodo, kad po bazilika nuolat yra kasama, tyrinėjama ir ieškoma.

Pagaliau pasiekėme paviršių kitoj bazilikos pusėj. Buvo šviesi, kaitri Italijos diena. Netoliese ieškojom restorano, nes staiga pajutom alkį. Ilgai ieškoti nereikėjo. Pataikėm į vieną geresnių Romos restoranų, kuris viliojo akį savo vaisių ir skanėstų išdėstymu, o ir valgių sąrašas, patiektas paslaugaus kelnerio keturiomis kalbomis, savo turiniu nenuvylė.

Nežiūrint gero maisto, dienos kaitros ir nuovargio, Roma mudu viliojo. Susiradom autobusą garsiojo Koliziejaus link. Paslaugūs italai mielai nurodinėjo kryptį, tačiau per klaidą išlipom per anksti ir atsidūrėm Piazza Venezia, kuri buvo dar tolokai nuo Koliziejaus, bet buvo verta dėmesio, kaip ir dauguma senosios Romos kampelių. Kiek vėliau patyriau, toji klaida buvo iš tikro maloni, nes Venecijos aikštė yra laikomoa senovinės Romos centru. Čia dominuoja impozantiškas sniego baltumo Viktoro Emanuelio paminklas, kuris buvo pastatytas Italijos karalystės 50 metų jubiliejaus proga. Jo centre ant aukšto piedestalo yra bronzinė raito Viktoro Emanuelio skulptūra. Čia yra nežinomo kareivio kapas, žuvusio 1915-1918 metų kare, ir prie to paminklo vyksta visi iškilmingieji respublikos minėjimai. Paminklas išbaigtas grandiozine kolonada, kurios viršų dabina Italijos provincijas simbolizuojančios skulptūros, įvairios istorinės alegorijos ir Įstatymų, Pasiaukojimo, Harmonijos ir Stiprybės statulos. Aplink paminklo aikštę vingiuoja svarbios Romos gatvės, o tolumoj matosi Kolixiejaus griuvėsiai.

Pailsėję prie marmurinio fontano, padarę eilę nuotraukų, pasileidom Koliziejaus link. Paminklo pavėsy ant šaligatvio suvenyrus ir pigius papuošalus pardavinėjo mažyčių kioskų savininkai, praeiviam ir pirkėjam skelbdami savo nepasitenkinimą tvarka Italijoj, socialinėmis neteisybėmis ir ekonominiais rūpesčiais. Pritariančių netrūko, ir kiek savo menku italų kalbos supratimu galėjau suvokti, stipriai pasisakė už komunizmo būtinumą.

Nuskubėjom toliau. Už priartėjusių pastatų sienų staiga dingo iš akių Koliziejus, ir siauros gatvelės visiškai sumaišė krypties pajautimą. Bandžiau klausti kelis praeivius, bet nepavyko suprasti nurodymų. Pagaliau pamačiau inteligentiškos išvaizdos, su portfeliu rankoj, italą. Nutarusi, kad tai turįs būti koks nors profesorius (nors Amerikoj portfeliai daugiau simbolizuoja prekiautojus), pasiklausiau kelio į Koliziejų. Jo veidas nušvito. "Jūs Americanos? Kaip gerai, kad aš galėsiu išbandyti savo anglų kalbą. Norit į Koliziejų? Aš jus palydėsiu." Kalbusis italas pasileido priešinga kryptim, landydamas tarp lekiančių automobilių, kai kuriuos pristabdydamas ir pasibardamas su įtūžusiais automobilistais. Aš, įsikibusi į savo bičiulio ranką, jam akis baimingai įsmeigus į mūsų vadovo nugarą, kvapą užėmusi, smulkiais žingsniais trypčiojau, žiūrėdama į grindinį, nes į gatvę nebuvo kada dairytis. O ėjom nuo šaligatvio į gatvės vidurį, paskui vėl per akmenis, per pievutę ir vėl per grindinį. Pagaliau sustojom.

Pakėlusi akis, pamačiau atsidūrusi ties griūvančiomis garsiojo Romos Forumo kolonomis, o už jų dunksojo nemirštamas istorinis paminklas visame savo vaiduokliškame majestote — Koliziejus. Forumo kolonos, išlikusios iš Augusto, Vespasijono ir Cezario laikų, stovėjo išdidžiai byrančiais vainikais padabintomis galvomis, įsmigusios į ketvirtainišką apie dešimtį pėdų žemiau gatvės lygio žolėtą plotą. Virš jo virtinės taksių skelbė moderniaus gyvenimo garsus. Šalia kolonų guli dešimtys smulkesnių nuotrupų, kadaise buvusių kolonų likučiai.

Dairausi tai žemyn į buvusios Romos imperatorių didybės likučius, tai į moderniąją, automobiliais pripildytą plačią gatvę. Čia prieš daugelį šimtmečių būta senovinės Romos centro.

Straipsnių serijos autorė prie Vittorio Emmanuelle paminklo Romoj.

Čia yra Veneros šventyklos likučiai ir Konstantino arka, pastatyta 312 metais prieš Kristaus gimimą. Taip sunkiai derinasi tie du nutolę pasauliai, ir nežinia, ar gaila buvusios Romos imperijos didybės, ar šių dienų modernios maišaties. Visi paminklai Romoj sužaloti grubiais komunistinės propagandos užrašais ir "Vota Comunista" plakatais . . .

Mūsų kalbusis palydovas mum sako: "Dabar nepaklysit. Koliziejus čia pat. Ir ačiū už malonumą su jumis kalbėti angliškai". Nenoromis iš manęs priima suvenyrą iš Amerikos — monetą su Kennedy galva.

Atsargiai leidžiamės žemyn į patį Forumą. Čia laiptų nėra. Visur želia neprižiūrėta žolė, gerokai pageltusi, karštos saulės išdeginta. Iš arti vaizdas labai graudus, nes visi akmenys, arkų trupiniai ir statulų likučiai sudaro nykaus, išniekinto kapinyno atmosferą. Pagaliau kitoj pusėj užsikapstom atgal į garvę, vedančią į Koliziejų. Koliziejus, kaip tas kalnas, priartėjus prie pastatų, išnyko už akiračio, bet staiga ir vėl išniro prieš mūsų akis, kaip miegantis, sužeistas milžinas. Einam šaligatviu, o mus nuolat užkabina taksių šoferiai, siūlydami pavežti. Sunku jų atsikratyti. Prisiartinam prie milžiniškos Konstantino arkos, pro kurią zuja greiti maži itališki automobiliukai. Arka yra puikiai išsilaikiusi.

Pats Koliziejus yra trijų Romos kalvų papėdėj, kur prieš daugelį šimtmečių buvusios pelkės. Įėjimas į Koliziejų aptvertas tvorele, už kurios yra erdvi automobilių aikštė, supanti beveik visą pastatą. Aplink vaikštinėja būreliais turistai.

(Bus daugiau)

BRIDGEPORT, CONN.

Žmogaus teisių minėjimas

Tatjana Yankelevich, žymaus žmogaus teisių gynėjo dr. Andrej Sacharov'o podukra, kalbės žmogaus teisių minėjime, kuris rengiamas Sacred Heart universiteto bibliotekos salėj gruodžio 7, sekmadienį, 7 val. vak.

Jos tema — "Helsinkio susitarimų poveikis į disidentinį judėjimą Sovietų Sąjungoj ir disidentų šeimų būklė". Sacred Heart universiteto prezidentas dr. Thomas Melady, dalyvaująs Madride konferencijoj stebėtoju, padarys pranešimą. Ta proga Koalicija Sacred Heart universitetui įteiks knygą "Land of the Crosses". Programoj skiriama laiko laiškų rašymui trim Sov. S-goj kalinamiem žmogaus teisių aktyvistam, jų tarpe ir lietuviui Antanui Terleckui, kuris neseniai buvo nuteistas trejiem metam sunkių darbų kalėjimo ir penkeriem metam tremties. Numatyta ir muzikinė minėjimo dalis.

Minėjimą rengia Bridgeporto Koalicija žmogaus teisėm ginti. Tai aštuonių visuomeninių bei religinių amerikietiškų organizacijų junginys, kuris kas metai gruodžio pradžioj pamini Jungtinių Tautų paskelbtosios Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos sukaktį, atkreipiant dėmesį į tų teisių laužymą Sov. S-goj. Iš lietuviškų organizacijų Koalicijoj dalyvauja Bridgeporto LB apylinkė ir Lietuvos vyčių 144 kuopa. Koalicija siekia viešumon kelti sovietų vykdomus prasižengimus žmogaus teisių srity. Formuojant viešąją nuomonę, palaikomi glaudūs ryšiai su amerikiečių laikraščiais, radijo stotimis ir įtakingais apylinkės žmonėmis.

Sacred Heart universitetas lengviausiai pasiekiamas išvažiuojant Merritt Pkwy. 47-tame išvažiavime. Laikantis kairės, maždaug už pusės mylios yra universitetas.

giva

KUN. J. BOREVIČIAUS, SJ, SUKAKTIS

Spalio 26 Chicagoje kun. Jonas Borevičius SJ, iškilmingai atšventė savo kunigystės auksinį jubiliejų. Jėzuitų koplyčioje drauge su jubiliatu mišias sukojo: kun. J. Vaišnys, kun. V. Rimšelis, kun. L. Zaremba, kun. Ig. Urbonas, kun. P. Daugintis, kun. A. Saulaitis, kun. J. Vilutis. Pamokslą pasakė kun. Br. Markaitis.

Pagerbimo akademiją didžiojoje Jaunimo Centro salėje atidarė rengimo komiteto pirmininkas ir šaulių vadas K. Milkovaitis. Pačiai programai vadovavo M. Marcinkienė. Pasakyta visa eilė sveikinimo kalbų, gauta daugybė sveikinimų raštu. Pagrindinę kalbą padakė dr. Vytautas Vygantas. Jis pabrėžė, kad kun. J. Borevičius yra atsinaujinimo dvasios judintojas lietuviuose. Jis visus derina ir suvienija. Toks jis reiškėsi savo studijose Olandijoje, Belgijoje, Vokietijoje. Toks jis reiškiasi ir Chicagoje.

Iš rengėjų paaiškėjo, kad mielasis kun. J. Borevičius artėja į savo amžiaus 75 metus, gimęs 1906 gruodžio 6, visuomeninėje veikloje jau reiškiasi 50 metų, 60 metų jis ir skautas.

Sukaktuvininkas yra dzūkas, gimęs prie Alytaus, lankė Alytaus pradžios mokyklą ir gimnaziją. Paskui įstojo į jėzuitus ir ten ilgai mokėsi. Socialinius mokslus dar studijavo Miunsterio (Vokietijoje) ir Louvaino (Belgijoje) universitetuose.

Jį likimas buvo nuvedęs į Estiją, kur 1932-34 Taline vadovavo jo paties įsteigtam jaunimo auklėjimo institutui ir drauge mokytojavo rusų gimnazijoje. 1941-1944 buvo kapelionas Prekybos Instituto Šiauliuose, o nuo 1942 ir Šv. Ignaco bažnyčios rektorius.

Kun. Jonas Borevičius, SJ

Pokario metais 1945-1946 gyveno Šveicarijoje, buvo lietuvių tremtinių komiteto pirmininkas, Šveicarijos Caritas bendradarbis.

Į Ameriką atvyko 1946 ir čia tuoj ėmėsi organizuoti jėzuitų namus Chicagoje, buvo šių namų steigėju. Nuo 1948 buvo jėzuitų generaliniu ekonomu.

Mokėdamas su visais sugyventi, jis sugebėjo judinti visą Chicagos lietuvišką visuomenę, veikti eilėje draugijų. Jis veikė ir ateitininkuose, skautuose, šauliuose, Lietuvių Bendruomenėje uoliai lankė seimus, visur ėjo ir dirbo, kad tik lietuviškoji veikla būtų platesnė, išsamesnė.

Tad nenuostabu, kad sukakties proga ir susirinko tiek sveikintojų ir tiek publikos. Visi palinkėjo jam sėkmės ir toliau taip gražiai reikštis lietuviškoje visuomenėje.

(p.j.)

VLIKO SEIMAS TORONTE

(atkelta iš 3 psl.)

nevaržomi, keliavo į tėvynę giminių lankyti, jiems veždami paguodos žodį, išeivijoje išleistą knygą, gausias materialines dovanas ir viltį, kad laisvojo pasaulio tautiečiai pagergtų lietuvių nėra pamiršę.

Seimas boikotą turėtų atšaukti

Niekas per daug nesijaudintų dėl Vliko paskelbto boikoto, jei mūsų visuomeninėm institucijom prieš ar už jį pasisakius, galėtume savo tarpe darniai gyventi. Taip tačiau nėra. "Naujienos" judošiais tituluoja pavergtoj tėvynėj apsilankiusius, o laisvinimo veiksnių tarpe patriotiškumas matuojamas pareigūno šeimos nario nuvykimu į pavergtą Lietuvą. Vargas tam Vliko tarybos nariui šiais metais nuvykusiam į tėvynę, bet dar blogiau tiem bendruomenininkam, kurių vaikai nuvyko į pavergtą Lietuvą pajusti, kad tai ne pasakų šalis, bet krauju ir ašaromis laistomas kraštas, kurio gyventojai visomis priemonėmis priešinasi okupantui ir siekia nepriklausomybės. Tačiau dar liūdniau, kai išgalvotais kaltinimais yra griaunamos mūsų lietuviškosios švietimo institucijos. Š.m. lapkričio 14 Vliko valdybos vicepirmininkas per New Jersey lietuviams skirtą radijo valandėlę štai kaip kalbėjo: "Vasario 16-sios vadovybė, mokytojai ir moksleiviai visiškai nekreipė dėmesio į Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimą šiais metais nevažiuoti į pavergtą Lietuvą, kada ten minima 40 metų prisijungimo prie Sov. Sąjungos sukaktis. Ir šia proga norime pasakyti štai ką: kad Lietuvos Atsiminimų radijas neskatins remti Vasario 16-sios gimnazijos Vokietijoje išlaikymo tol, kol jos dabartinė vadovybė, mokytojai ir moksleiviai atsisakys nuo okupanto apmokamų kelionių į kenčiančią Lietuvą." Keisčiausia, kad tie žodžiai yra sakomi lūpomis to asmens, kuris prieš keletą metų į pavergtą Lietuvą ekskursijas organizavo, ragino vykti į "didingas Lietuvos dainų šventes", Amerikoje rodė tų švenčių filmus, rengė iš Lietuvos atvykusiųjų koncertus ir **Vienybėje** (1975 rugsėjo 5) skelbė: "...nestatykime geležinės uždangos tarp jų ir mūsų". Šiandieną jis "tautinės drausmės puoselėtojas."

Visa tai suminėjau, kad iškelti svarbą Vliko seime būtinai peržiūrėti Vliko š.m. sausio 17 d. atsišaukimą dėl kelionių į pavergtą Lietuvą. Grįžimas prie White Plains laisvinimo darbo konferencijos nutarimą, atrodo, būtų tikslingiausias klausimo išsprendimas. [illegible] savo tarpe [illegible] klausimus ir ieškokime to, kas mus jungia, o ne skiria. Svarbiausia, atitaisykime Vasario 16-sios gimnazijai darom[illegible] moralinę ir materialinę žalą, nes jos vadovybė kelionių neskatina, jų neorganizuoja ir joms nepritaria. Vykstama mokinių privačia iniciatyva, kelionpinigius į Lietuvą patiems užsimokant. Kalbos apie vykimą į Lietuvą "Tėviškės" draugijos kelionpinigiais yra nemaloniais išmislas už prikalbintus Vasario 16-sios gimnazijai.

O kaip su Madrido konferencija?

Š.m. birželio 21 Brooklyne Vliko iniciatyva sukviestoji veiksnių politinė konferencija priėmė visą eilę rezoliucijų. Viena iš jų skamba gan arogantiškai: "Konferencija skelbia, kas visas Lietuvos laisvinimo pastangas Madride ir kitur derintų Vlikas, pagal lietuvių tautos jam suteiktą mandatą". Ar Vlikas įvykdė jam suteiktus įpareigojimus? Veikiu Lietuvių Bendruomenėje ir derinimo akcijos nejutau. Kiek žinau jos nejuto ir mano bendradarbis LB-nės darbuotojas Rimas Česonis, JAV delegacijos į Madrido konferenciją narys. Savaitę prieš konferencijos pradžią suvažiavome į New Yorką ir Lietuvių Informacinės Tarybos, JAV LB Visuom. reikalų tarybos darbuotojam ir Tomui Venclovai suglaudus pečius skubiai buvo paruošti politinių kalinių, į psichiatrines ligonines patalpintų asmenų, 45 pabaltiečių pareiškimo dokumentai. Vliko paruoštoji medžiaga apėmė tik Vliko pirm. ir Lietuvos Diplomatijos Šefo pasirašytą memorandumą ir Baltų Santalkos memorandumą, kurį pasirašė pabaltiečių vadovai. Ar taip veiktina "pagal tautos mandatą"? Brolių tauta latviai į Madridą nuvyko gerai organizuoti, ten veikia jų informacijos biuras, amžiumi jauni latvių veikėjai ten sugeba atidaryti pavergtiesiem uždaras valdžios įstaigų duris. Konferencijos atidarymo dieną televizijoje matėme latvių plakatus, latvių demonstrantus, o amerikiečių spaudos pirmuosius puslapius puošė latvių kunigo iš Philadelphijos nuotrauka, iš jo rankų ant sovietinės vėliavos lašant jo kraujui. Ar neironiškai skamba Vliko pirm. iš Madrido perduotas pranešimas apie įvykusią pabaltiečių demonstraciją, kurioje dalyvavo 150 latvių ir vos ...aštuoni lietuviai? Vliko seimo pareiga yra ištirti priežastis kodėl lietuviai Madride nebuvo gausiau atstovaujami, o taip pat kodėl Vlikas nepajėgė paruošti informacijos — dokumentinės medžiagos kaip ją paruošė laisvojo pasaulio latviai ar ukrainiečiai. Latvių medžiaga yra surinkta į kelių šimtų puslapių knygą, o ukrainiečių dokumentacija randama 325 pusl. veikale "Ukraine and the Helsinki Accords" ir 66 pusl. knygelėje "The Persecution of the Ukrainian Helsinki Group". Mūsų laimei, prieš Madrido konferenciją buvo išspausdinta dr. T. Remeikio parašyta ir JAV LB Krašto valdybos lėšomis išleistas 680 pusl. veikalas "Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-1980". R. Česonis ir T. Venclova šiuo veikalu pasistengė aprūpinti Madrido konferencijoje dalyvaujančių valstybių delegacijas.

Santykiai su Pasaulio Lietuvių Bendruomene

Prieš metus laiko Baltimorėje įvykęs Vliko seimas neatkreipė tinkamo dėmesio į Vliko valdybos posėdžio metu Vliko pirm. dr. K. Bobelio netaktišką elgesį su PLB atstovu Alg. Gurecku. PLB atstovas Vliko pirmininko iš posėdžio buvo išvarytas ir ...iškoliotas. Netaktišką elgesį su jos atstovu PLB valdyba laiko savosios institucijos įžeidimu. Su PLB valdyba šiame klausime solidarizuoja JAV ir Kanados LB centriniai organai. Vliko š.m. birželio 21 sušauktoj konferencijoj PLB, JAV LB ir Kanados LB atstovai nedalyvavo, nes nebuvo iš anksto su jais tartasi, dėl konferencijos pobūdžio, laiko ir vietos. Kylis yra didinamas Vliko pirmininkui į minimą konferenciją infiltravus "reorgų" atstovus.

Negali būti abejonės, kad PLB ir Vliko santykiai mūsų visuomenėj kelia susirūpinimą. Yra būtina esamus nesusipratimus kuo skubiau likviduoti, kad Lietuvos laisvinimo darbas būtų abiejų institucijų koordinuojamas bei derinamas. Vliko seimas šiuo klausimu turėtų sudaryti neutralią komisiją, kuri ryšius su PLB valdyba atstatytų. Neutralumas šiuo atveju yra ypač svarbus, gerai žinant Vliko pirmininko veržlų charakterį, sugebėjimą nesiskaityti su demokratiniais normomis ir šalinis šongleriavimą.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ PROBLEMOS

XIV mokytojų savaitė Kennebunkporte — 8

T.J. Vaišnys, tų kursų dėstytojas paaiškino, kad ten lietuvių kalbos kursas yra intensyvus, ir studentai turi iš to daug naudos. Jie padaro didelę pažangą, nes visą kursų laiką kalbama tik lietuviškai. Jei jaunimo stovyklose laisvalaikiais jaunimas griebiasi anglų kalbos, tai čia yra visai kitaip. Čia ir prie stalo, ir laisvalaikiais, žodžiu, visur, visada tik lietuvių kalba. Jaunimas čia yra subrendęs ir paprastai labai nuoširdžiai kooperuoja. Tik reikia, pridėjo T. Vaišnys, kad studentai, kurie atvyksta į tuos kursus, būtų bent metus jau pastudijavę kolegijoj, kad mokėtų savarankiškai dirbti.

Mokytojus paruošti gali padėti, kaip jau minėta, ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas; Chicagoj ir apylinkėj gyvenantieji gali lankyti akivaizdinį skyrių, kitur gyvenantieji gali studijuoti neakivaizdiniu, arba korespondenciniu, būdu.

Yra dar viena galimybė mokytojam pasitobulinti — tai iš metų į metus mokytojų studijų savaičių lankymas ir lituanistinės pedagoginės spaudos sekimas. Tiesa, mokytojai, kaip savo oficialų švietimo organą, teturi tik Švietimo Gaires, bet joje yra paprastai perspausdinamos visos geresnės studijų savaitėse skaitytos paskaitos ir šiaip jau tais klausimais straipsniai, kuriais gali gerai pasinaudoti ir tie mokytojai, kurie studijų savaitėj negalėjo dalyvautk. Tam tos paskaitos ir spausdinamos. Švietimo Gairėse spausdinami dalykai galėtų būti gera medžiaga jau minėtiem mokytojų lokaliniam kursam. Reikėtų tai išspausdintas paskaitas smulkiau panagrinėti su jaunais mokytojais. Tai ir būtų dalis kursų medžiagos.

Pasitaiko kartais gerų medžiagos ir kitoj periodinėj spaudoj. Pvz., veteranas pedagogas Ignas Malėnas, vadovėlių autorius, ypač vadovėlio Elementoriaus Ė, kuris kai kuriose lituanistinėse mokyklose ir dabar vartojamas, neseniai išspausdino Drauge savo atsiminimus, pavadintus "Kovota už lietuviuką". Ten jis kaip tik rašo apie metodinius dalykus, būtent apie skiemeninį skaitymą. Mokytojai puikiausiai gali tuo pasinaudoti savo praktikoj.

Mokytojai pageidauja studijų savaitėse praktiškų dalykų

Jau pačioj pradžioj esu minėjęs, kad mokytojai abejojo kai kurių paskaitų tikslingumu, būtent apie tokius dalykus, apie kuriuos jie patys gali pasiskaityti. Jie norėjo daugiau praktiškų, metodiškų dalykų. Ypač to pageidavo jaunesnieji mokytojai, kurie ėjo mokslus jau Amerikoj. Jie yra pripratę kolegijose prie vadinamų "workshops", konkretaus darbo sesijų, kur kiekvienas dalyvis įtraukiamas į aktyvų darbą arba aktyvias diskusijas rūpimuoju klausimu ir praktišku prie jo priėjimu. Jie pripratę prie simpoziumų, seminarų, prie kelių žmonių diskusijų (panel discussions).

Tokia linkme jau buvo pradėta eiti Rytinio Atlanto pakraščio mokytojų konferencijose New Yorke. Viena iš programos dalių būdavo stebėjimas praktiško mokytojo darbo šeštadieninių pamokų metu Maironio lit. mokykloj, kurioj klasėj kas norėdavo, dažniausiai toj, kurioj jis pats savo mokykloj dėsto. Po to, jau konferencijos salėj, būdavo klausimai ir pasidalinimas mintimis. Be to, viena iš jų būdavo skiriama grupinėm diskusijom: mokytojai susigrupuodavo arba pagal dėstomus dalykus, arba pagal skyrius ir klases, kuriose jie dėsto, kad būtų bendra diskusijų ir pasidalinimo mintimis bazė.

Lygiai to pat pageidavo mokytojai šioj studijų savaitėj. Buvo pageidauta, kad ateity, rengiant studijų savaites, paskaitos būtų sumažintos iki minimum, kad mokytojai suvažiuotų ne tik klausyti, bet ir aktyviai dirbti, kad ne tik paskaitininkai kalbėtų, bet ir mokytojai. Paskaitininkai turėtų tik galimai trumpesniu, kondensuotu įvadu sudaryti diskusijom bazę ir jom, kaip patyrę specialistai, vadovauti, o visą darbą, visas diskusijas turėtų užpildyti mokytojai.

Buvo girdėti, privačiai pasikalbant, o vėliau jau ir viešai šitame punkte apie mokyklų problemas kažkieno pareikšta, kad vienas kitas mokytojas, pasižiūrėjęs į iš anksto paskelbtą programą, nors buvo rengęsis į studijų savaitę vykti, dėl jau minėtų dalykų neatvykęs. Ypač buvo pasigesta paskaitos ir diskusijų apie darbą su lietuviškai nemokančių klasėmis. Dainavoj tokie dalykai buvo gana plačiai svarstomi. Ten dalyvavo ir kalbėjo net du tokiom klasėm vadovėlių autoriai: A. Rinkūnas ir D. Tamulionytė. Kennebunkporte šią problemą buvo mėginama bent iš dalies spręsti. Lilija Keturakytė-Kulbienė iš Brocktono, Mass., matydama, kad programoj minėtu klausimu nieko nenumatyta, vieną vakarą, dar studijų savaitės pradžioj, sukvietė visus mokytojus, kurie dėsto lietuviškai nemokančių klasėse, ir pasidalino mintimis apie vienų ir kitų vartojamus vadovėlius ir kitas mokslo priemones bei pasitaikančias su tuo susijusias problemas. Gaila, kad aš tik trumpam tegalėjau į tą posėdį užeiti ir negaliu daugiau nieko apie tai pasakyt. Girdėjau tik, kad ten buvo tuo metu svarstomas vadovėlių, būtent A. Rinkūno parašytų, klausimas. Prašiau, kad L. Kulbienė parašytų apie tuos svarstymus Švietimo Gairėse. Tikiuosi, kad mes apie tai dar sužinosim.

Kaip sustabdyti mokinių mažėjimą

Mokinių mažėjimas irgi yra viena iš svarbių lituanistinių mokyklų problemų, svarstytų studijų savaitėj. Švietimo Taryba, kaip žinom, buvo paskelbusi mokinių verbavimo vajų. LB krašto valdyba ragino savo aplinkraščiais aktyviai visiem į tą vajų įsijungti ir daryti visa, kas tik įmanoma, pradedant nuo spaudos, nuo susirinkimų, bažnyčių iki asmeninių kontaktų su tėvais. Visą laiką ir dabar studijų savaitėj buvo konstatuota, kad didžiausia kliūtis yra tėvų surambėjimas ir nejautrumas lituanistinio švietimo reikaluose. Mokytojai, kurie dažniausiai jau neturi arba dar neturi savo vaikų lituanistinėse mokyklose, aukoja savo šeštadienius, kitaip sakant, dėl svetimų vaikų, o patys tėvai nenori dėl savų vaikų truputį pavargti ir pavėžėti savo vaikus į mokyklą.

Vis tiek studijų savaitėj prieita prie išvados, kad be tėvų čia nieko nepadarysi. Reikia į juos kreiptis pakartotinai, nepaliekant ramybėj visų tų, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikus. Kai kur, kaip Philadelphijoj, pasiekiama neblogų rezultatų kreipiantis į tėvus laiškais. Kitur nepagelbsti net ir asmeniniai kontaktai žodžiu ar telefonu. Šiaip ar taip, reikėtų kasmet rudenį pravesti mokinių registraciją, ne mokykloj, o vaikščiojant po namus, kur yra mokyklinio amžiaus vaikų. Atėjus su registracijos lapu iš vietinės liet. mokyklos, gal ir nebus jau taip patogu tėvam atsisakyti. Šitaip bus tėvai pastatomi prieš apsisprendimą: taip ar ne. Turėtų tokius tėvus aplankyti įtakingesni žmonės, kad ir jų draugai — tėvai, kurie jau leidžia savo vaikus į mokyklą. Gal tokia situacija pajustų žmogus gėdą, kad kiti gali, o jis tiesiog nenori, ir tiek. Dažnai tam neleidžiamam vaikui į mokyklą nėra net rimto pagrindo.

Kai tėvai argumentuoja, kad jų vaikai jau nepakalba lietuviškai, reikia pasakyti, kad jie ne vieni tokie, kad jau yra prie mokyklų specialios tokiem mokiniam klasės, kad jų vaikai neturės jokios gėdos dėl nemokėjimo lietuviškai, nes jie ras mokykloj tokių draugų, kaip jie patys.

Verbuojant mokinius, reikia neužmiršti priminti tėvam, kad tie mokiniai, kurie baigia lituanistines mokyklas, pristatę iš savo mokyklų pažymėjimus, gali gauti kolegijose įskaitus ir jiem nereikės imti svetimos kalbos, kitaip sakant, kur reikalaujama, stojant į kolegiją, svetimos kalbos pažymėjime, ją gali atstoti lietuvių kalba iš aukštesnės lituanistinės mokyklos. Br. Juodelis dar pastebėjo, kad kitur jau ir gimnazijos (high schools) įskaito svetimos kalbos kreditą, jei pristatomas pažymėjimas iš aukštesnių klasių lituanistinės mokyklos. Gal kai kur ir reikės išlaikyti kokį egzaminėlį, bet juk jis tegalės būti paruoštas ir įvertintas lituanistinės mokyklos mokytojų.

Žodžiu, pravedant šitą verbavimo akciją, reikia panaudoti tokias priemones, kurios tinka toj ar kitoj vietovėj, tik, anot B. Raugo, dalyvavusio šiose diskusijose, reikia daugiau angažuotis, daugiau parodyti iniciatyvos, ir ne tik mokytojam ar tėvam, bet visiem, nes nuo lituanistinių mokyklų buvimo ar nebuvimo priklausys ir mūsų visos lietuviškos išeivijos tautinis išsilaikymas.

(Bus daugiau)

Kariuomenės atkūrimo minėjime lapkričio 23 Apreiškimo parapijos salėje rengėjai ir programos dalyviai. Iš k. sėdi — birutiečių pirmininkė M. Klivečkienė, skaitęs paskaitą Balys Raugas iš Philadelphijos, solistė Angelė Kiaušaitė, atlikusi meninę programą, dr. E. Noakas, ramovėnų pirmininkas. Stovi J. Zarauskas — savanorių kūrėjų pirmininkas, šaulių atstovas V. Butkys, akomponavęs solistei Barry Faber. Nuotr. L. Tamošaičio

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė prisiminta lapkričio 23 — tikrąją šventės dieną. Jos minėjimą surengė ramovėnai, savanoriai kūrėjai, birutietės, šauliai.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo iškilmingos pamaldos. Mišias koncelebravo: klebonas kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kuris pasakė gražų pamokslą. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Su vėliavomis dalyvavo ramovėnai, savanoriai, šauliai.

Po pamaldų tuoj visi perėjo į parapijos salę. Čia visam minėjimui vadovavo ramovėnų pirmininkas dr. Eugenijus Noakas. Įneštos vėliavos. Sugiedotas Lietuvos himnas. Giedojo solistė Angelė Kiaušaitė ir visa salė.

Atidarymo žodį tarė dr. E. Noakas. Buvo pagerbti visi žuvę kariai, partizanai dėl Lietuvos laisvės. Jie buvo pagerbti tylos ir susikaupimo minute. Ypačiai buvo pagerbtas paskutinis prieš 38 metus sušaudytas partizanas.

Pagerbti minėjime dalyvavę savanoriai kūrėjai. Jie buvo: Jurgis Kiaunė, Petras Jurgėla, Jonas Jankus ir Juozas Zarauskas. Jiem ketverių metų mergaitė, pasipuošus taitiniais drabužiais, ir birutiečių pirmininkė M. Klivečkienė prisegė gėles.

Išnešus vėliavas, turiningą ir prasmingą kalbą pasakė svečias iš Philadelphijos, visuomenininkas Balys Raugas. Jis sugretino lapkričio 23 ir vasario 16, kaip jos viena su kita rišasi, ką jos pasako Lietuvai, ką pasakė tada, kai Lietuva kūrėsi ir kariavo dėl savo laisvės, ką dabar pasako. Ypačiai išryškino dabarties įsipareigojimus pavergtos tėvynės labui.

Meninę dalį atliko solistė Angelė Kiaušaitė. Ji padainavo: O tėvyne manoji — Salomėjos Čerienės, Saulelė raudona — J. Tallat-Kelpšos, Motinos valsas — M. Vaitkevičienės, Žiburėlis — J. Stankūno, Mano sieloj šiandien šventė — J. Tallat-Kelpšos. Bisui padainavo — Kur bakūžė samanota. Jai akompanavo Bary Faber.

Reikia pasidžiaugti šia jauna dainininke, jos gražiu balsu ir nuolatine pažanga.

Po minėjimo visi nusileido į žemutinę salę, kur buvo surengtos gražios vaišės. Publikos buvo apie 130.

Minėjimas buvo gerai suorganizuotas, sklandžiai ir tvarkingai, su pakilia nuotaika pravestas. (p.j.)

AR VERTA SPORTININKUS SIŲSTI Į TOLIMĄ AUSTRALIJĄ?

Spaudoj skaitom, kad gruodžio 20 Australijon vyksta PLB organizuojama lietuvių ekskursija. Kaip žinia, šių metų Kalėdų švenčių laikotarpy Adelaidėj įvyksta Australijos lietuvių dienos. Taigi ir pati ekskursija siekia tikslo pabuvoti australiečių lietuvių rengiamose dienose, kur bus proga arčiau susipažinti su Australijos lietuvių kultūrine, visuomenine veikla.

Drauge su šia ekskursija yra numatyta ir Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų išvyka Australijon. Kada skardena žinia apie išvyką, kai kas paklaus: ar tokia išvyka reikalinga, ar ji duos ką nors naudingo lietuviam, ar apsimoka išleisti gana stambią sumą pinigų?

Tad ir pažvelkim į šiuos klausimus iš esmės.

PLB vadovybė jau seniai rūpinasi kituose kraštuose, kur tik begyventų lietuvių, stiprinti lietuviškąjį judėjimą, puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, palaikyti gyvą lietuvybės išlaikymo bei ugdymo mintį. Tam tikslui yra siunčiami įvairūs meniniai vienetai, solistai, tautinių šokių grupės, ansambliai, aktoriai, poetai ir pan. Taip pat iš kitų kraštų Amerikon ir Kanadon kviečiami panašūs kultūrininkai. Visa tai, tiesa, brangiai atsieina. Tačiau įdėtas kapitalas neša gerus procentus, nes meninių vienetų pasikeitimai kaip tik duoda kitų kraštų lietuviam naujo ryžto dirbti lietuviškosios veiklos plotmėse. Taigi ir sportininkų išvyka Australijon yra prasminga, reikalinga, ir ją siųsti apsimoka.

Gaila, kad iki šiol į mūsų sportuojantį jaunimą mažai tebuvo kreipiama dėmesio. Tuo reikalu daugiau sielojosi jų organizacija — Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS). Paskutiniaisiais metais į tai dėmesį ėmė kreipti ir LB.

Šią išvyką organizuoja kaip tik pats ŠALFASS. PLB tokiai išvykai pritaria ir ją remia. Išvykai vadovauti minėtos institucijos parinko tikrai gerą, sumanų vyrą, savo amžiaus dalį paskyrusį sportiniam jaunimui auklėti, PLB valdybos narį sporto reikalam ir Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjomo ir sporto sąjungos Vidurio Vakarų apygardos sporto vadovą Zigmą Žiupsnį.

Šį kartą, kaip išsireiškė vadovas Zigmas Žiupsnys, į Australiją nebus siunčiamos mūsų sporto žvaigždės. Jas paliekam namie. Išvykon vyksta tik reprezentacinės mergaičių ir vyrų tinklinio, berniukų krepšinio po vieną komandą ir du lauko teniso žaidėjai — berniukas ir mergaitė. Sportininkų atranką atlieka ŠALFASS vadovybė. Numatyta Australijoj išbūti iki sausio 10. Ir ten žaisti Sydnėjuj, Adelaidėj, Melbourne, Geelonge ir Canberroj. Žaisti teks ne tik su lietuvių, bet ir su australų komandomis. Mūsų išvykos sportininkus globoja ir žaidynių planą paruošia Australijos lietuvių sporto sąjunga.

Australijos lietuviai dar mena mūsų prieš keliolika metų ten viešėjusią puikią rinktinę, skynusią laurus. Jie nuoširdžiai laukia ir dabar mūsų žaidėjų.

Išlydint mūsų sportininkus Australijon, atsimintina, kad ne tik daina, tautinis šokis, teatras, solistas ar aktorius atlieka tautinę misiją, bet neblogiau ją atliks ir mūsų sportuojantis jaunimas. Sporto aikštėse jis gins mūsų vėliavą, o Australijos lietuviai geba tokias progas tinkamai išnaudoti ir australam pristatyti mūsų pavergtos tėvynės rūpesčius.

Žinoma, tokia išvyka pareikalauja lėšų. Išvykos sąmata — 46,000 dol. Išvykos vadovas Zigmas Žiupsnys įsakmiai pažymėjo, kad vykstą sportininkai, daugiausia [illegible] tėvų vaikai, patys apsimoka pusę kelionės išlaidų. Taigi iš sportininkų pusės didelė auka ir pasišventimas.

Lietuvių visuomenei tenka sudėti likusią išlaidų dalį, 23,000 dol. PLB valdyba po dviejų organizuotų stambių kelionių ir apmokėtų jų išlaidų finansiškai pasidarė nepajėgi. Ji išvyką tegalėjo paremti drauge su PLJ Sąjunga vos 1,500 dol. ŠALFASS atiduoda savo auką apie 4,000 dol. Tikimasi, kad išvyką parems JAV ir Kanados lietuvių fondai. JAV LB krašto valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus nuoširdžiai jungiasi su visa valdyba į lėšų telkimo vajų, pažadėdamas šiokią tokią paramą ir vajaus pravedimą LB apylinkėse. Lėšom telkti talkina ŠALFASS valdyba, vadovaujama Prano Berneckio.

Žodžiu, viskas padaryta, kad išvykimas būtų užtikrintas.

Esu ne kartą minėjęs, kad didžiųjų renginių finansinę naštą dangiausia neša Chicagos ir apylinkių lietuviai. Betgi didieji užmojai juk tarnauja visai lietuvių išeivijai. Taigi juos turėtume remti visi, visose lietuvių kolonijose gyvą lietuviai. Šį kartą kreipiamės į visas lietuvių kolonijas, į visas veikiančias ir gyvas lietuvių organizacijas ir į visus geros valios lietuvius, prašydami savo aukomis ir [illegible] paremti ir mūsų sportuojančio jaunimo išvyką Australijon. Būsime labai ir labai kiekvienam už aukas dėkingi, [illegible] kiekvienas dalyvaus ir šioj reprezentacinėj misijoj, [illegible] gyva ir Lietuvos vardu.

Aukas [illegible] rašyti: [illegible] Athletic Union [illegible] Zigmas Žiupsnys, 7118 So. Mozart St., Chicago, Illinois [illegible].

Jurgis Janušaitis

[redacted]

— Vysk. V. Brizgys lapkričio 13 atvyko į Sydnėjų ir didesnėse Australijos lietuvių kolonijose praves rekolekcijas. Jis Australijoj pasiliks iki Lietuvių dienų pabaigos. Lietuvių dienos vyks Adelaidėje senųjų ir naujųjų metų sąvartoj.

— Griškabūdžio klebonijon spalio vidury įsibrovė plėšikai ir sunkiai sužeidė bemiegantį kleboną kun. Vytautą Užkuraitį. Apiplėštam ir sumuštam klebonui teko visą savaitę gydytis Šakių ligoninėj. Kun. Užkuraitis yra gimęs 1930, kunigu įšventintas 1960.

— Latvijos Nepriklausomybės paskelbimo šventės sukakties proga (lapkričio 18) PLB valdyba pasiuntė sveikinimo laišką laisvojo pasaulio Latvių Federacijos pirmininkui dr. I. Spilners, perduodama jam laisvojo pasaulio lietuvių sveikinimus ir linkėjimus, kad bendromis broliškomis jėgomis ir pastangomis siektume laisvės ir nepriklausomybės Latvijos, Lietuvos ir Estijos kraštam.

— Kun. Antanas Rubšys, Manhattan Kolegijos ilgametis profesorius ir pastovus Darbininko bendradarbis, neseniai parašęs dviejų tomų premijuotą veikalą "Raktas į Naująjį Testamentą", spaudai paruošė naują knygą "Šv. Rašto kraštuose". Knygą leidžia Krikščionis Gyvenime leidykla.

— "Ateities" žurnalo gruodžio numeris, kurį redaguoja adv. Saulius ir dr. Roma Kupriai, bus skiriamas Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos kongresui, įvykusiam Detroite.

— Chicagos Jaunimo Centro metinė vakarienė įvyks savų rūmų salėj gruodžio 7.

— Dail. Pauliaus Augiaus 20 metų mirties sukakties minėjimas įvyks gruodžio 12 Chicagos Jaunimo Centro kavinėj.

— Šv. Rašto seminaras gruodžio 12-14 vyks Chicagos Jaunimo Centre. Kun. Alfonsas Grauslys skaitys paskaitą tema "Šv. Rašto įdomybės".

— Adelaidės lietuvių teatras Vaidila spalio 12 gastroliavo Melbourne ir suvaidino Vinco Krėvės "Žentą".

ORGANIZUOJAMOS NEBRANGIOS KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

Jonas Adomėnas kartu su Orbitair International Ltd., bendrove praneša apie keliones į Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus. Bus penkios skirtingos kelionės. Pirma galimybė: 10 dienų kelionė į Vilnių su trumpu sustojimu Leningrade. Kita galimybė: 11 dienų kelionė į Vilnių ir Maskvą su pernakvojimu Prahoje. Kita galimybė: 15 dienų kelionė įskaito Vilnių, Rygą bei sustojimus Maskvoj ir Leningrade. Kita galimybė: 15 dienų kelionė įskaito Vilnių, Maskvą, Leningradą ir 3 dienas Romoj. Dar kita galimybė: 15 dienų kelionė Vilniuj, Taline, Maskvoj ir naktis Prahoj.

Bendron kainon įskaitoma lietuviškai kalbąs amerikietis palydovas, valgiai Pabaltijo kraštuos ir Rusijoj, kai kurie valgiai Romoj ir Prahoj, skrydis Finnair arba CSA-Czechoslovak oro linijom, pirmos klasės viešbučiai su vonia, turistiniai apsodymai su ekskursijom į Kauną ir Trakus, teatrai, viza, bagažai, mokesčiai, vietiniai pervežimai, Inturisto vadovas.

Kainos svyruoja tarp 1099 ir 1397 dol. Romos kelionė šiek tiek brangesnė. Kelionės vyks nuo balandžio iki rugsėjo pabaigos iš New Yorko.

Orbitair International buvo įsteigta 1959 ir specializuojasi kelionėmis Rytų Europoj. Šią bendrovę buvo pasirinkęs JAV olimpinis komitetas. J. Adomėnas daugelį kelionių palydės asmeniškai.

Dėl informacijų rašyti ar skambinti Orbitair International, 20 East 46th St. New York, N.Y. 10017. Nemokamai galima skambinti numeriu 800 223-7953 arba 212 986-1500.

LEIDINIAI APIE ARKIVYSKUPĄ JURGĮ MATULAITĮ-MATULEVIČIŲ

"Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius — Užrašai". 2.50 dol.

Stasys Yla, "Jurgis Matulaitis". 7.00 dol.

Dr. A. Kučas, "Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius". $15.00 dol.

Gaunama Darbininko administracijoj.

NAUJI LEIDINIAI

Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980, by T. Remeikis — 15 dol.

Lithuanian Pioneer Priest of New England, by W. Wolkovich — 6 dol.

Eternal dream, by L. Andriekus — 6 dol.

Merkelis Giedraitis. 7 dol., kietais viršeliais 11 dol.

J. Puzinas, Prof. P. Avižonis, kietais viršeliais. 15 dol.

A. Budreckis, Rytų Lietuva, kietais viršeliais. 15 dol.

N.A. Dičpetris, Trys dienos pasauly, kietais viršeliais. 8 dol.

P. Gaučys, Ispanų novelės. 10 dol.

P. Naujokaitis, Kalbininkas J. Senkus. 5 dol.

A. Vaičiulaitis, Ir atlėkė volungė, eilės, 4 dol.

V. Frankienė, Pasakų pasaulis. 3 dol.

Rinktinė jaunimui Nr. 1 ir Nr. 2 po 1.50 dol. Rašytojų kūrybos ištraukos.

Persiuntimui pridedama 50 arba 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kai skrido baltos burės. Įvairūs solistai dainuoja B. Gorbulskio 14 estradinių dainų. 8 dol.

Aš tau saulėtos vasros linkiu. S. Klimaitė-Pautėnienė dainuoja B. Gorbulskio dainas. 8 dol.

Valio jaunystei. Los Angeles LB jaunimo ansamblis Spindulys įdainavo 11 įvairių lietuviškų dainų. 8 dol.

Lik sveikas. Raisa Urbonienė dainuoja B. Gorbulskio 16 estradinių dainų. 8 dol.

Visas šias plokšteles išleido Gintaras, Hollywood, Calif. Persiuntimui pridedama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

JUOZO BRAZAIČIO RAŠTŲ

I-mas tomas apima jo literatūrines studijas apie Vaižgantą, Aleksandrą Dambrauską — Adomą Jakštą, Kristijoną Donelaitį, Simaną Daukantą, Motiejų Valančių, Antaną Baranauską, Vincą Pietarį.

Tomas turi 552 puslapius, kaina 15 dol. (Pašto išlaidoms padengti prašom pridėti 1 dol.)

Knyga gaunama Darbininko administracijoje:
DARBININKAS
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Švenčių proga "Lithuanian National Costume" knyga labai tinka dovanoti jaunimui, draugams bei kitataučiams draugams.

Knyga gražiai išleista, daug iliustracijų, anglų kalboje. Su persiuntimu kaina 26 dol. Čekius rašyti:
L. Milukas
111 Crolamne Lane
Plainview, N.Y. 11803

DOVANA JAI AR JAM
MEDALIJONAS — [illegible] Vyčio [illegible] — $[illegible]
RETEŽĖLIS — [illegible] — $[illegible]
[illegible]
VYRIŠKAS ŽIEDAS SU VYČIU — [illegible] $[illegible]
[illegible]
DALIA AŽUOLIENĖ — Tel. (212) [illegible]
Rašyti: c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

LIETUVIAI, JŪSŲ LAUKIA DAYTONA BEACH, FLORIDA!

RIVERWOOD

PORT ORANGE CITY, DAYTONA BEACH, FLA.

NAUJA, GRAŽIAI PLANUOJAMA GYVENVIETĖ.
IDEALI VISAIS ATŽVILGIAIS VIETA LIETUVIAMS GYVENTI.
IKI ATLANTO VANDENYNO TIK 5 MYLIOS.
PLANUOJAMA "LITHUANIAN VILLAGE".
ĮVAIRAUS IŠPLANAVIMO NAMAI.
AUKŠTA NAMŲ KOKYBĖ, KAINOS PRIEINAMOS.
UŽTIKRINTAS INVESTAVIMAS.
GYVENSITE RAMIOJE, GAMTOS PRIEGLOBSČIO SUPAMOJE, APLINKOJE.
SPRENDIMĄ DARYKITE DABAR!

INFORMACIJAS TEIKIA: ADOLFAS ANDRULIS,
7 TALO CIRCLE, PORT ORANGE, FLA. 32018
TELEF. 904 761-3625

BALTIC TOURS

LIAUDIES INSTRUMENTŲ KURSAI LIETUVOJ

Kanklės — Birbynės — Skudučiai
14 dienų kelionė su 10 dienų Vilniuj ir ekskursijoms į Kauną ir Trakus
birželio 14-28, 1981
1981 m. ekskursijos prasideda gegužės 1 d.
Vietų skaičius ribotas.
Dėl smulkesnių informacijų prašom kreiptis:
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
(617) 969-1190

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

SPECIALUS SIUNTINYS 1 — 1980

Labai gera angliška vilnonė medžiaga, gali būti vyriškam arba moteriškam kostiumui; vakarinei suknelei medžiaga arba lygi vilnonė medžiaga suknelei; vyriškas arba moteriškas megztinis; komplektas moteriškų nailoninių apatinių arba vyriški geresni marškiniai; "Wrangler" arba "Levi" jeans, mėlynos arba rumbuoto velveto; crimplene medžiaga moteriškam kostiumeliui arba dviem suknelėm; vyriški arba moteriški odiniai geri pusbačiai.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu $300.00

Taip pat dar galima į šį siuntinį dadėti 9 svarus prekių: medžiagos galima dadėti 4 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 2.75 m.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų:

Avikailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, sveria 5 sv.	$260.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui, sveria 6 sv.	$100.00
Jeans, "Wrangler" arba "Levi" (siuntinyje gali būti dvi), sveria 2 sv. Kaina už vienas	46.00
Jeans "Wrangler" rumbuoto velveto (siuntinyje gali būti dvi), Sveria 1 1/2 sv.. Kaina už vienas	48.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	43.00
Moteriškos arba vyriškos nailoninės kojinės	3.50
Vilnonės arba šilkinės skarelės	14.00
Telescopic lietsargis	13.00
Geresni marškiniai	21.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai, sveria 1 1/2 sv.	52.00
Puiki medžiaga suknelei, sveria 1 sv.	33.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutėm, sveria 3 s.	67.00
	76.00
	110.00
Kalkuliatorius TI — 33 Texas	67.00
Stetoskopai, sveria 1/2 sv.	64.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1/2 sv. arbatos — $4.50; 1/2 sv. nescafes — $7.00; 1 sv. kavos — $8.50; 1 sv. šokol. saldainių — $8.50.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais, tarpininkaujame išsirūpinant pensijas.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB,
England. Tel. 01 460 2592.

JEI JŪS NORITE SIŲSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-1590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8280
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-8818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 84-0075
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. [illegible]	315-[illegible]
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	[illegible]
Chester, Pa., 19013 — 2619 W. 3 St.	215-[illegible]
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	[illegible]
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 304 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA [illegible]
Phoenix Ariz. 85027 — 23047 N. Black Canyon Hwy.	[illegible]
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	[illegible]
Silver Springs, Md. — 1003 [illegible] Ave.	301-[illegible]
South River, N.J. — 41 [illegible]	[illegible]
Syracuse, N.Y. [illegible]	[illegible]

LORENCE CONTRACTING CO., INC.

Antanas ir Edvardas Lorence atlieka įvairiausius namų įrengimo, patobulinimo ir pataisymo darbus. Įrengiamos modernios Hollywood stiliaus virtuvės, vonios kambariai, atliekami staliaus darbai, namas apkiojamas aliuminijaus plokštėmis, taisomi stogai, atliekami dažymo darbai, įdedami aliuminijaus langai, sutvarkomas šildymas ir kiti kanalizacijos įrengimai, įrengiamas rūsys, atliekami cemento darbai ir kitokie patarnavimai. Adresas: 84-52 86th Ave., Woodhaven, N.Y., 11421. Telefonas 212 849-2731 arba 441-2488. Kalbame angliškai, lenkiškai ir ukrainietiškai.

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA LIETUVIAMS

Ateikite, arba raštu kreipkitės šiuo adresu:
86-01 114 St. Richmond Hill, N.Y. 11418
arba paskambinkite (212) 441-6799

Čia mokamos aukščiausios palūkanos:
7% už nuolatines santaupas
ir šiuo metu 12.50% už Certificates of Deposit

Kasoje kiekvieno asmens santaupos Federalinių įstaigų apdraustos iki 100,000 dolerių sumos.

Čia taip pat lengvomis sąlygomis duodamos paskolos ir suteikiami finansiniai patarimai visiem lietuviam.

Kasos įstaiga savaitės dienomis veikia iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 3 val.

Kasoje kiekvienas lietuvis yra laukiamas.

PRISIMINTAS SIMO KUDIRKOS ŠUOLIS

Simo Kudirkos šuolis į laisvę, pasibaigęs tragiškai prie Bostono pakraščių prieš 10 metų, lapkričio 23 buvo prisimintas Kultūros Židinio didžiojoj salėj. Dešimtmečio minėjimą surengė Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko Sambūris.

Pradžioj Rasa Bobelytė jautriai padeklamavo Romo Kisieliaus ir Bernardo Brazdžionio eilėraščius, skirtus Simui Kudirkai.

Vytautas Maželis, L.F. Bičiulių New Yorko Sambūrio pirmininkas, suglaustai priminė S. Kudirkos įvykių eigą ir išeivijos, ypač kiek arčiau sustojant prie New Yorko, lietuvių reakciją. Prisegtos gėlės Simo motinai, žmonai ir jam pačiam.

Vytautas Volertas kalbėjo apie S. Kudirkos šuolio poveikį į lietuvių visuomenę. Išeivijos monotoniją S. Kudirkos įvykis sukrėtė teigiama prasme. Ypač atgimė jaunimas, kuriam heroizmas viršija logiką — demonstracijos vyko po demonstracijų. Lietuvos ir lietuvių vardas skambėjo daugelio lūpose su pasididžiavimu ir kovos dvasia.

Rima Mironienė peržvelgė įvykius, nulėmusius S. Kudirkos šuolio laimingą pabaigą. Su dėkingumu prisimintas Robertas Briezė, latvis žvejys, kuris atidengė S. Kudirkos išdavimą. Kalbėtojos nuomone, 1974 m. laikytini ne tiek įvykių laiminga užbaiga, kiek vaisinga pradžia. Simu domėjosi įvairiausių kategorijų žmonės, bet didžiausias laimėjimas — stambus straipsnis apie Simą Reader's Digest žurnale, filmas apie Simo šuolį ir jo knyga.

Daiva Kezienė kalbėgo apie S. Kudirkos šuolio poveikį į amerikiečius ir įtaką tarptautinėj plotmėj. Kalbėtoja, daug keliavusi su Simu po Ameriką, turėjo progos asmeniškai patirti kiek daug Simas Kudirka iškėlė pavergtos Lietuvos ir lietuvių vardą amerikiečių visuomenėj. Prisimintas ir sunkus kelias, ruošiant filmą apie tragišką šuolį. Tačiau rezultatai buvo puikūs. 23 pagrindiniuose JAV miestuose filmo tekstas buvo naudojamas amerikiečių mo-

(nukelta į 8 psl.)

Simas Kudirka kalba lapkričio 23 Kultūros Židiny, kai ten buvo minima jo šuolio į laisvę dešimtmečio sukaktis. Prie stalo sėdi simpoziumo dalyviai. Iš k. Vytautas Volertas, Rima Mironienė ir Daiva Kezienė. Nuotr. V. Maželio

PATERSON, N.J.

Mes džiaugiamės jo pasisekimu

Vytautas Gružas atvyko į šį kraštą 1956. Apsigyveno Elizabethe. Po metų persikėlė į Patersoną. Čia jis gavo darbą Public Service Electric & Gas Company, kur dirba iki šiol. Jo ilgas darbas toj pačioj darbovietėj neliko neatlygintas. Vadovybė, pamačius jo gabumus ir sąžiningumą, paskyrė jį darbų prižiūrėtoju (foreman). Tai buvo maždaug prieš 10 metų. Vyriausioji bendrovės vadovybė ir čia jį pastebėjo. Šiais metais pakvietė jį vyr. darbų prižiūrėtoju (construction supervisor) ir tuo pačiu į bendrovės vadovybę (first line supervisor & PSG&G management team).

Kiekvieno lietuvio pasisekimu mes džiaugiamės. Juo labiau džiaugiamės V. Gružu. Jis ne tik daug pasiekė sau, bet ir beveik visą savo laisvalaikį atiduoda savo tautai, bendruomenei, parapijai. Jau 12 metų jis vadovauja Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliui. Per tą laiką gimnazijai surinko ir per Balfą nusiuntė 7000 dol. Jis aktyvus Lietuvių Bendruomenės Patersono apylinkės narys, ėjęs jos valdyboj įvairias pareigas.

Gyvendamas Vokietijos stovyklose, jis neleido laiko veltui. Turėdamas meniškų sugebėjimų, juos puoselėjo, lankydamas mūsų žymiųjų menininkų vadovaujamą meno studiją. Todėl dabar be jo puikių dekoracijų neapsieina nė vienas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas ar kitas Bendruomenės bei parapijos parengimas. Jis padeda parapijai, puošdamas bažnyčios ir klebonijos aplinką, aptvarkydamas ten esantį sodelį, atnaujindamas lietuvišką kryžių ir t.t. Vėliau žada studijuoti meną. Sėkmės jam!

Veiklios parapijos sodalietės

Po vasaros atostogų parapijos sodalietės vėl sukruto. Jos kartu su parapijos taryba yra didžiausi parapijos ramsčiai. Po vasaros jos jau turėjo parapiečių suaukotų vartotų drabužių išpardavimą. Surengė "Bunco party". Šis renginys žmonių yra labai mėgstamas; jų atsilankė daugiau kaip 200, daug ir ne parapiečių. Mat, čia būna įvairių laimėjimų ir dovanų. Pats žaidimas gana įdomus. Laimėjimam nereikia pirkti atskirų bilietų. Juos gauna kiekvienas, surinkęs daugiausia taškų. Taip pat galima laimėti vadinamuosius "door prize".

Sodalietės sušelpė nukentėjusią šeimą

Joseph Mondelo (jis yra italas, o jo žmona lietuvė, abu veiklūs parapiečiai) prieš penkerius metus, dirbdamas prie statybos, nukrito nuo 6 aukšto ir labai sunkiai susižeidė. Gydėsi ligoninėse ir namie. Tebesigydo ir dabar. Visi draudimai (insurance) išsibaigė, o dirbti jis negali ir gal visai negalės. Todėl sodalietės lapkričio 16 surengė "Spagetti" pietus. Pasisekimas buvo didelis. Pajamų gauta daugiau kaip 1000 dol. Pyragus suaukojo sodalietės, o gėrimai buvo pardavinėjami atskirai (juos paaukojo Marytė Aleksaitė). Lapkričio 24, sudėjus visas pajamas ir atskaičius kiek išlaidų, Mondelo šeimai įteikta 1040 dol.

Jei tokia mažytė parapija galėjo tai padaryti, tai galima ir kitur. Kai kur panašius pietus rengia lituanistinėm mokyklom paremti (pvz., Philadelphijoj buvo cepelinų pietūs, kitur balandėlių ir t.t.).

Prasidėjo parapijos lankymas

Parapijos administratorius ir prie parapijos gyvenąs kun. emeritas V. Dabušis lanko parapiečius. Jų pageidavimu, būtų geriau, kad parapiečiai, kurie nori, kad juos kunigai aplankytų ir palaimintų namus, patys pasikviestų kunigus jiem tinkamu laiku.

Lietuviai kareiviukai siunčiami į tolimą šiaurę

Aleksandra Masionienė, gyv. Fair Lawn, N.J., gavo žinią iš Lietuvos, kad jos jaunesnio brolio sūnus, prieš metus paimtas į kariuomenę, yra išsiųstas į tolimuosius rytus ir prie Kinų sienos tiesia naują geležinkelį. Jis skundžiasi, kad ten labai šalta. Yra silpnos sveikatos, todėl artimieji manė, kad jis visai nebus imamas į kariuomenę. Jo tėvas 1959 paslaptingai žuvo, ir po 4 mėn. jo lavonas buvo rastas su laikrodžiu ant rankos ir apie 100 rublių kišenėj. Vadinas, tai buvo ne vagių darbas. Du kartus atėjusi į namus milicija labai paviršutiniškai apklausinėjo, ir tuo viskas baigėsi. Laiškas, kuriame kiek daugiau buvo parašyta apie žuvimo aplinkybes, niekada nepasiekė adresato. Laiško autorius mirė 1968, ištiktas širdies smūgio.

A.S.M.

BEDFORD, MASS.

Paulina Valeikienė spalio 8 staiga susirgo savo namuose, 385 A. Great Road, Bedford, Mass. Ji buvo nuvežta į Emerson ligoninę, Concord, Mass., ir tą pačią dieną mirė. Nuliūdime liko vyras Antanas, su kuriuo ji išgyveno 61-rius vedybinio gyvenimo metus.

P. Valeikienė buvo gimusi 1897 Pasvalyje, Lietuvoj. Jos tėvai buvo Mykolas ir Elžbieta Petkevičiūtė — Šimbeliai. Paulina 15 metų amžiaus atvyko į Ameriką ir apsigyveno Cambridge, Mass. Prieš 30 metų atvyko gyventi į Bedford, Mass., 16 mylių nuo Bostono. Ji buvo Cambridge Lietuvių Amerikos Piliečių Draugijos ilgametė narė.

Be vyro Antano, ji dar paliko sūnų Alvin Valeika-Waleyko iš Dunstable, Mass., šešis anūkus: Barborą Buscemi iš New Ipswich, N.H., Dianą Pedersen iš Upton, Mass., Ritą Holmes iš Littleton, N.H., Randall Waleyko iš Bedford, Mass., Robertą ir Joną Waleyko iš Dunstable, Mass., ir šešis proanūkius.

Spalio 11 Šv. Mykolo bažnyčioj, Bedford, Mass., už velionę gedulingas mišias aukojo kun. Albinas Janiūnas, Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonas Lawrence, Mass. Jis yra Paulinos Valeikienės sūnėnas.

Paulina Valeikienė palaidota Shawsheen kapinėse, Bedford, Mass., kur kun. Janiūnas sukalbėjo už savo tetą paskutines maldas. Laidotuvių direktorius buvo Williams-Pedersen iš Upton, Mass.

BOSTONO ŽINIOS

Kristaus Karaliaus šventė

Bostono ateitininkai lapkričio 23 minėjo Kristaus Karaliaus šventę. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj ta intencija buvo aukojamos mišios. Kleb. kun. Albertas Kontautas pamoksle kalbėjo apie Kristų Karalių.

Po mišių parapijos salėje buvo tęsiamas minėjimas, kurį pradėjo inž. Bronius Kruopis. Kun kleb. Kontautas sukalbėjo maldą, o taip pat kalbėjo religinėm temom.

Po klebono kalbos Janina Ambraziejienė puikiai paskaitė Bernardo Brazdžionio du eilėraščius: Apvaizda ir Garbės himnas. Solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant muz. prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo — O Visagali, — Maniuškos.

Po programos visi buvo pavaišinti kavute ir užkandžiais. Minėjimas buvo trumpas, bet gražiai pravestas ir atliktas.

62-ji Lietuvos kariuomenės sukaktis

Lietuvos karių veteranų sąjungos Ramovė Bostono skyrius lapkričio 23 d. surengė 62-ją Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimo šventę. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj kariai veteranai dalyvavo su vėliavomis, o 3-čią valandą po pietų minėjimas vyko S. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Minėjimą pradėjo Ramovės skyriaus pirm. inž. Bronius Galinis. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas sukalbėjo maldą. Atsistojimo minute buvo pagerbti šiais metais mirę skyriaus ramovėnai: Bronius Utenis, Kazys Merkis ir Petras Būtėnas. Pirmininkui išvardinus, ponia Irena Galinienė prisegė savanoriam kūrėjam Juozui Liutkoniui, Silvestrui Kontautui, Antanui Bartašiūnui ir Stasiui Griežei-Jurgelevičiui po gėlytę.

Svečias kalbėtojas buvo Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis iš New Yorko. Jo kalba Darbininke bus spausdinama atskirai.

Meninei daliai pravesti buvo pakviesta Irena Galinienė. Ji pakvietė į sceną solistą Benediktą Povilavičių ir muz. prof. Jeronimą Kačinską. Solistas dainavo: Oi, greičiau, greičiau, Žaliojoj lankelėj ir Teka mėnuo, teka žvaigždės. Jeim baigus, buvo pakviestas Jonas Rūtenis, kuris paskaitė savo kūrybos tris eilėraščius. Tada vėl solistas Povilavičius, akomponuojant J. Kačinskui, padainavo Tremtinio grįžimas, Gyva esi ir bisui Ūdrio ariją iš operos "Pilėnai".

NEWARK, N.J.

Naujų Metų sutikimas

Švč. Trejybės lietuvių parapijos vadovybė rengia Naujųjų Metų sutikimą, į kurį maloniai kviečia visus New Jersey ir New Yorko apylinkių lietuvius.

Banketas įvyks gruodžio 31 gražioj Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj, 207 Adams St., Newark, N.J.

Bus patiekta lietuviška šalta ir šilta vakarienė, skanūs gėrimai, o sutinkant Naujuosius Metus — šampanas. Šokiams gros geras orkestras. Stalai po 10 asmenų. Įėjimo auka — 20 dol. asmeniui. Pradžia 8 val. vak.

Stalus ir pavienius bilietus galima užsisakyti iš anksto klebonijoj (344-6847) arba pas komiteto narius (B. Skripata, 686-3093).

Visų atvykstant maloniai laukia prel. Jonas Sharnus, klebonas, ir parapijos komiteto nariai.

PADĖKA

Visiem, kurie prisimindami a.a. Miko Subačio rūpestį lietuviškuoju jaunimu, skyrė auką jaunimo reikalam, nuoširdžiai dėkoja Lietuvių Skautybės Fondo valdyba ir Lietuvių Jaunimo Ansamblis Sūkurys.

Aukojo: V. Z. Gaveliai, L. Adomkaitienė, A. K. Šimėnai, E. V. Rastoniai, E. J. Kuncaičiai, Bostono Baltijos tuntas, L. D. [illegible], S.A. Norvaišos, J. S. Gimbutai, J. Dabrila, J. K. Barūnai, R. R. Veitai, A. G. Danasai, J. I. Ulpiai, J. P. Renteliai, A. Andrušienė, P. R. Račkauskai, E. R. Bielkevičiai, J. Bielkevičius, D. M. Pautieniai, R. E. Janulaičiai, P. S. Jančauskai, A. Glodas, D.V. Dilbai, L.A. McDonald, B. B. Danaičiai, Worcesterio Nevėžio Skautų tuntas, G. B. Mickevičiai, V. Žiaugra, G. A. Treiniai, J.I. Rasiai, E. Kleinas, E.S. Kazlauskai, J. Lesčinskienė, P. Kalvaitienė, R. R. Bričkai, I. B. Galiniai, V. Bruzgys, Bostono Žalgirio tuntas, M. S. Norkūnai, J. D. Aukštikalniai, Bostono LSS Grandis, D.V. Eikinai, A. Bačiulis, I. B. Veitai, V. G. Čepai, V.A. Jurgėlos, P. Vakauzienė, A. Kovas, V.E. Sužiedėliai, V. G. Margaičiai, S. Galdikienė, R. J. Dambrauskai.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Parapijos rengiamas koncertas, kuriame Arlington-Belmont society atliks muz. prof. Jeronimo Kačinsko parašytas mišias, įvyks gruodžio 13 d. 7 val. vak. S. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje. Jame dalyvaus choras, orkestras ir soslistai.

Kalėdinė vakaronė — Kūčios, kurias rengia Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas, įvyks gruodžio 14 d., 4 val. popiet S. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Vyks ir graži programa, kurią atliks: solistas Benediktas Povilavičius, muz. Jeronimas Kačinskas, aktorė-režisorė Aleksandra Gustaitienė ir jaunas pianistas Gregory Dausa.

Aušros Vartų parapijos vargonininkui ir Lietuvos Vyčių 12 kuopos nariui

A.A. MUZIKUI MYKOLUI CIBUI

mirus, jo žmonai kuopos narei Eufemijai reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Lietuvos vyčių 12 kuopa New Yorke

A. A.

ALBINUI TREČIOKUI

mirus, jo broliui Kaziui su žmona Genute gilią užuojautą reiškia

Eugenija ir Michael Donohue
Antanina Reivytienė

Buvusiam BALF'o pirmininkui ir ilgamečiui veikėjui

A.A. KUN. VACLOVUI MARTINKUI

mirus, jo seseriai Akvilijai Odinienei, broliui Danieliui, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

BENDRAS AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDAS
Centro Valdyba ir Direktoriai

1980 metais gruodžio 1 d. 1 v. popiet mirė mūsų mylima motina

FELINA MOŠINSKIENĖ

104 metų. Gyveno Pompano Beach, Fla.

Nuliūdę liko sūnūs:

Algirdas Brazilijoje
Vytautas Floridoje su šeimomis, anūkais ir proanūkiais

Palaidota gruodžio 3 Pompano Beach, Fla., kapinėse

Įvairių lietuviškų suvenyrų galima gauti Darbininko administracijoje. Skambinti 212 827-1351.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 banga sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Vedėjai S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ...... (212) 827-1352
Administr. ...... (212) 827-1351
Spaustuvė ...... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ...... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 6, šeštadienį, Kultūros Židinio rudens balius.

Kultūros Židinio rudens vakaras įvyksta šį šeštadienį. Vakaro pradžia 7 valandą su kokteilių valandėle. 8 val. vyks meninė programa, po to vakarienė, šokiai, laimėjimai ir pasilinksminimas. Vietos prie stalų bus parūpinta visiem, todėl ir iš anksto neužsisakę vietų kviečiami ateiti, susitikti draugus ir linksmai praleisti šeštadienio vakarą. Jūsų atsilankymas bus didelė pagalba Kultūros Židiniui.

Skautų tradicinės Kūčios bus gruodžio 13, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Simas Kudirka gruodžio 1, ryšium su New Yorko miesto mokyklose vykstančia Heritage Week, kalbėjo pradžios mokykloje — P.S. 90 Richmond Hill vyresniųjų klasių mokiniam. Supažindino mokinius su lietuvių kova dėl nepriklausomybės, buvo išdalinta atitinkama informacinė literatūra apie Lietuvą. Šią informaciją paruošė LB Woodhaveno apylinkės valdyba.

Dail. Prano Lapės paroda vyko nuo lapkričio 22 iki 30 Waveny Carriage Barn galerijoj. Parodą globojo New Canaan Society of Arts. (Apie parodą bus parašyta vėliau).

Naujų Metų sutikimas rengiamas gruodžio 31, trečiadienį, Kultūros Židinyje, Šokiam gros Joe Thomas orkestras. Rengia LB apygardos valdyba su savo apylinkėmis.

Kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP, ir kun. dr. Juozas Vaškas, MIC, lietuvių Šv. Mykolo bažnyčioj, Bayonnėje, N.J., veda noveną, kuri pradėta lapkričio 30 ir baigsis gruodžio 8. Pamokslai sakomi anglų kalba, neužmirštama ir lietuviškai kalbančių.

Nidos leidyklos išleistas kalendorius 1981 metam su kasdien nuplėšiamais lapukais jau gaunamas Darbininko administracijoj. Su persiuntimu 7 dol.

Kultūors Židinio administracijoje įtaisytas automatinis aparatas, kuris visada atsakys telefoną, jei nebus administratoriaus raštinėje. Kas skambins, prašom pasakyti savo telefono numerį, kad administratorius grįžęs galėtų paskambinti.

Kristina Sabalytė-Krulikienė apsiėmė vadovauti New Yorko jaunučiam ateitininkam. Ateitininkai džiaugiasi jos sutikimu apsiimti šį darbą ir linki kuo geriausios sėkmės. Jauniam vadovauja Petras Tutinas, vyresniem Rasa Razgaitienė. Kuopą globoja Liuda Gudelienė. Dvasios vadu yra kun. Kazimieras Pugevičius.

N.Y. ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopos valdyba pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkai Algirdas Lukoševičius ir Vita Rygelytė, vicepirmininkas Henrikas Šatinskas, sekretorė Ramunė Rygelytė, korespondentė Ramunė Jasaitytė.

Jaunimo chorelis, vadovaujamas muzikės Dalios Sakaitės, renkasi ketvirtadienio vakarais 7:30 v. Kultūros Židinio Perkūno choro kambaryje. Susidomėję prašomi atvykti į repeticijas.

Arūnas Čiuberkis, New Yorke gyvenąs aktorius, atliks pagrindinį Harlequino vaidmenį Commedia dell'arte pastatyme. Vaidinimas įvyks Nassau apskrityje gruodžio 5, 6, 12 ir 14. Pradžia 8 v.v. Tai yra 16 amžiaus vaidybos forma. Vaidinimą stato New Conservatory Theatre. Jį globoja New Yorko State Council on the Arts, Tanenbaum Foundation ir Goldman Foundation. Tolimesnei informacijai prašom skambinti 516 676-2549.

Apreiškimo parapijos choras rengia prieškalėdinį pobūvį parapijos viršutinėj salėj gruodžio 14, sekmadienį. Choras repetuoja kalėdines giesmes ir taip pat ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks Verbų sekmadienį. Balsingi asmenys, ypač jaunimas, kviečiami įsijungti į šio choro eiles.

Kelionė į Las Vegas kai kuriomis dienomis gruodžio mėn. yra nupiginta 100 dol. Dėl informacijos kreiptis į kelionių agentūrą Vytis 769-3300.

Woodhavene išnuomojamas 3 kambarių butas. Skambinti 296-7322.

Darbininko kalendorius 1981 metam lapkričio 14 išsiųstas visiem skaitytojam. Jei kas norėtų gauti papildomų egzempliorių, prašomas atsiųsti po 2 dol.

Lietuvė ieško kambario. Skambinti Darbininko redakcijai 827-1352.

SUKAKTIES PROGA DARBININKĄ APDOVANOJO

Darbininko leidėjai kreipėsi į savo skaitytojus, kviesdami paremti laikraštį, 65 metų sukakties proga aukojant po 1 dol. už kiekvienerius metus. Pirmieji aukotojai jau buvo skelbti ankstesniuose Darbininko numeriuose. Dabar vėl skelbiame dalį aukojusių asmenų ar organizacijų:

65 dol. — Moterų Vienybė per savo pirm. E. Andriušienę, A. Juškys, Elizabeth, N.J., B. Macijauskas, Point Pleasant Beach, N.J., kun. V. Dabušis, Paterson, N.J., V. Gudas, Jamaica, N.Y., M. Povilaitis, Woodhaven, N.Y.

25 dol. — LB Bostono apygardos valdyba per ižd. A. Treinį, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono skyrius per A. Knašą, Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjunga per valdybos pirm. dr. A. Šlepetytę-Janačienę, LB Hartfordo apylinkės valdyba per pirm. S. Zabulį.

Visiem aukojusiem nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija. Tikimės, kad čia skelbiami ne paskutinieji aukotojai. Visų talka laukiama.

PRISIMINTAS S. KUDIRKOS ŠUOLIS

(atkelta iš 7 psl.)

kyklose. Iš įvairiausių Amerikos vietų gauta per 4000 vaikų laiškų. Kas pajėgs suskaityti kiek pasirodė straipsnių apie S. Kudirką amerikiečių spaudoj. Amerikiečių dėmesys, rodomas S. Kudirkai ir jo atstovaujamai Lietuvai ir dabar tebėra gyvas.

Jautriu padėkos žodžiu išsireiškė ir pats Simas Kudirka. Padėkojo visiem, kurie neleido jam dingti tyloj ir nakty, bet įvairiom demonstracijom ir kitom priemonėm palaikė reikalą gyvą iki sėkmingo išlaisvinimo.

Neseniai iš okupuotos Lietuvos slapta pasitraukęs Vladas Šakalys priminė, kaip tada nuskambėjo Simo vardas pavergtame krašte. Visi uoliai klausėsi užsienio radijo pranešimų apie Simo išvykimą. Kalbėtojas pasidžiaugė, kad Simui teikiama garbė jo nesugadino.

Baigiant programą, V. Maželis pranešė apie raštu gautus sveikinimus.

Prie scenos ant kelių ilgų stalų buvo suruošta paroda, kurioj buvo išstatyti įvairūs žymenys, įteikti S. Kudirkai, kai jis keliavo per pasaulį, garsindamas pavergtos Lietuvos kančias. Kitame salės šone buvo išstatyti demonstracijų plakatai ir gausios fotografijos, padarytos demonstracijų už Simą metu. Gerimantas Penikas demonstravo spalvotą filmą iš įvairių protesto demonstracijų.

Visas minėjimas užsitęsė tik pusantros valandos ir buvo sklandžiai suorganizuotas ir atliktas.

Jaunučių jaunių ir vyresniųjų moksleivių ateitininkų susirinkimai įvyks gruodžio 6, šeštadienį, tuoj po lietuviškos mokyklos pamokų Kultūros Židiny.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny bus gruodžio 7, sekmadienį. Vaišėmis rūpinasi ateitininkai.

Maironio lituanistinės mokyklos kalėdinė eglutė ir vaidinimas bus gruodžio 21 Kultūros Židinyje.

Vytas Vebeliūnas, keliaująs po Karibų jūras, atsiuntė sveikinimus Darbininkui.

LITHUANIAN COOKERY, by Iz. Sinkevičiūtė (In English, 316 pages, 8 dol., postage 50 c.) Graži dovana Kalėdų proga lietuviškai nekalbantiem draugam. Darbininkas, 314 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Kasos Kredito Unijoj dabar pats geriausias laikas taupyti pinigus, nes Certificates of Deposit Kasoje neša 12.5% efektingą metinį prieauglį. Svarbiausia, kad Kasoje nėra reikalinga imti Certificates of Deposit 10,000 dolerių sumoje, bet galima padėti daug mažesnius indėlius 500 dol. vienetais ir pasinaudoti tais pačiais aukštais procentais. Tas įgalina mažesnius taupytojus pervesti savo santaupas į Kasos Share Certificates indėlius ir gauti 12.5% metines palūkanas. Paprastos taupomosios sąskaitos Kasoje taip pat duoda aukštas 7% palūkanas, o bankuose tiktai 5.5%. Visi indėliai apdrausti iki 100,000 dol. sumos ir visi Kasos taupytojai turi lengvatas gauti paskolom. Dėl informacijų skambinti 212 441-6799.

DARBININKĄ 65 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

Sveikiname Darbininką 65 metų sukaktuvių proga ir linkime ilgus metus nenuilstamai tęsti savo darbą.

Moterų Vienybės narės ir valdyba

Prieškalėdinis susitelkimas rengiamas New Yorko ir New Jersey ateitininkų sendraugių iniciatyva. Susitelkimui vadovauja prel. Vytautas Balčiūnas. Konferencijos bus advento paskutinį savaitgalį, gruodžio 19, 20 ir 21. Penktadienį ir šeštadienį 7:30 v.v. konferencijos bus pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Pabaiga — sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. iškilmingų mišių metu. Į susitelkimą kviečiami visi sendraugiai, studentai ir moksleiviai ateitininkai ir kiti tikintieji.

Ateinančiais metais birželio trėmimų minėjimą drauge rengia LB apygarda ir N.Y. Amerikos Lietuvių Taryba.

Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopos valdyba kviečia visas nares ir prijaučiančias į prieškalėdinį pobūvį, kuris įvyks gruodžio 21, sekmadienį, tuoj po mišių Angelų Karalienės parapijos salėj. Pasidalinsime kalėdinėm dovanom. Ta pačia proga bus atsisveikinimas su kuopos dvasios vadu kun. Vytautu Pikturna, kuris sausio 4 išvyksta į Floridą.

Kanadoj gyvenantiem Darbininko skaitytojam Darbininko 1981 metų kalendorius siunčiamas tik atskirai paprašius, nes daugelis gauna vietinių kanadiškų kalendorių. Kas norėtų gauti Darbininko kalendorių su spalvotu Kennebunkporto Liurdo viršeliu, prašomi pranešti ir pridėti spaudai auką, nes kalendoriaus išleidimas kainuoja. — Darbininko administracija.

Kviesliai į skautų Kūčias jau išsiuntinėti New Yorko Neringos ir Tauro tuntų sesėms ir broliams. Tėvai raginami nedelsiant užpildyti atkarpą ir pranešti apie savo dalyvavimą Vidai Jankauskienei, tel. 849-2260. Kūčios įvyks gruodžio 13, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

SVEIKINAME!

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., nuoširdžiai sveikina per Darbininką visus savo draugus ir pažįstamus. Visiems linki džiugių Šv. Kalėdų ir palaimingų Naujųjų Metų. Užuot siuntinėję šventinius atvirukus, skiria auką Darbininkui paremti.

Birutė ir Vytautas Kidoliai, Woodhaven, N.Y., vietoj kalėdinių atvirukų, per spaudą sveikina Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visus draugus, pažįstamus ir brolius ir seses skautus-es, skirdami auką Darbininkui.

Ona ir Kazimieras Miklai, Great Neck, N.Y., Šv. Kalėdų ir Naujų 1981 Metų proga sveikina visus gimines ir pažįstamus per Darbininką.

Irena ir Adalbertas Milaševičiai sveikina draugus, pažįstamus ir gimines Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga per Darbininką. Vieton sveikinimo kortelių siuntimo skiria auką Darbininkui.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami atsiųsti auką spaudai paremti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau atsiuntusieji anksčiau bus paskelbti laikraštyje.

Kalėdinių sveikinimų kortelės gaunamos Darbininko administracijoj. Tautiniais motyvais 3 kortelės už 1 dol. Religiniais motyvais 12 kortelių už 2 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Daugiau užsisakant, pridedama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

TEATRO FESTIVALIS CHICAGOJ

Grįžęs iš V-tojo teatro festivalio Chicagoje, dramos aktorius Vitalis Žukauskas parvežė tokias žinias:

Hamiltono teatras Aukuras gavo pirmąjį oskarą už teatrinę veiklą. Geriausiu aktoriumi pripažintas Stepas Ramanauskas iš Aido teatro Toronte. Geriausia aktore — Marija Kalvaitienė iš Aukuro teatro Hamiltone. Už dekoracijas premiją gavo dail. Algis Žaliūnas iš Los Angeles dramos sambūrio. Už geriausius kostiumus — Ema Dovydaitienė iš Los Angeles dramos sambūrio.

Sprendėjų komisiją sudarė Zita Visockienė, Dalia Kučėnienė ir Vladas Vijeikis.

Daugiausia publikos sutraukė aktoriaus Vitalio Žukausko vakaras ir Birutės Pūkelevičiūtės veikalo pastatymas.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO RUDENS

VAKARAS — BALIUS

GRUODŽIO 6, ŠEŠTADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINYJE

7 val. Kokteilių valandėlė
8 val. meninė dalis.

PROGRAMOJE:

BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS ir NEW YORKO TRYPTINIO ŠOKĖJAI

Po programos įvairūs šeimininkių pagaminti valgiai, šaunūs gėrimai ir šokiai, grojant JOE THOMAS orkestrui.

Stalus galima užsisakyti pas MALVINĄ KLIVEČKIENĘ 212 296-[illegible]
Bilietus galima iš anksto nusipirkti K. Židinio raštinėje arba baliaus dieną prie įėjimo.

VISIEMS SVEČIAMS BUS PARŪPINTOS VIETOS PRIE STALŲ KONCERTO IR BALIAUS METU

Įėjimo auka — 7 dol. suaugusiem
4 dol. moksleiviam jaunimui

VISAS VAKARO PELNAS — KULTŪROS ŽIDINIUI

Maloniai kviečiame atsilankyti,

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO VADOVYBĖ

1981 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO

B A L I U S

RENGIAMAS KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE, 361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, NEW YORK, 1980 M. GRUODŽIO 31 D., TREČIADIENĮ

Šalti užkandžiai ir šilta vakarienė
Šampanas ir stiprieji gėrimai kiekvienam stalui
Šokiams gros Joe Thomas orkestras

10 asmenų stalus ir pavienias vietas užsisakyti, sumokant iki gruodžio 27 d., pas:
V. [illegible], 87-40 127-th St., Richmond Hill, N.Y. 11419, tel. 847-[illegible];
J. [illegible], [illegible] 116th St. Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-[illegible];
J. [illegible], [illegible] 88th St., Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 296-[illegible]

Įėjimo auka 25 dol. asmeniui
Jaunimui - moksleiviams 20 dol.
Rengėjai garantuoja vietas tik iš anksto užsisakiusiems
Čekius rašyti: Lithuanian American Community

Kokteiliai — 8 v.v.
Baliaus pradžia — 9 v.v.
Karšta vakarienė — 10 v.v.

Visus maloniai kviečia

LB NEW YORKO APYGARDOS IR APYLINKIŲ VALDYBOS